

4. razred osnovne škole

KOMUNIKACIJA I JEZIK

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ HJ A.4.1. Učenik razgovara i govori u skladu s komunikacijskom situacijom.	<ul style="list-style-type: none"> – razgovara i govori prema zadanoj ili slobodnoj temi – sadržajem i strukturu govorenja cjelovito obuhvaća temu – organizira govor prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak – stvaralačkim postupcima oblikuje govorene tekstove – sudjeluje u organiziranoj ili spontanoj raspravi – poštjuje pravila komunikacije u raspravi: sluša sugovornike, govori kad ima riječ – prepoznaje važnost neverbalne komunikacije – primjenjuje nove riječi u komunikacijskoj situaciji – poštjuje društveno prihvatljiva pravila uljudne komunikacije u različitim životnim situacijama tekstne vrste: razgovorne igre, spontani razgovor, usmena improvizacija, spontana rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja razgovora u skladu sa zadanim ili slobodnom temom poštujući pravila uljudnoga ophođenja 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno razgovara u skladu sa zadanim ili slobodnom temom poštujući pravila uljudnoga ophođenja 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno razgovara i prema smjernicama raspravlja u skladu sa zadanim ili slobodnom temom poštujući pravila uljudnoga ophođenja - istražuje dodatni sadržaj vezan uz temu te ga prikazuje u razredu ili predaje u digitalnom obliku 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno razgovara i raspravlja u skladu sa zadanim ili slobodnom temom poštujući pravila uljudnoga ophođenja - objašnjava ideje na koje nailazi
PREPORUKA: Učenik se tijekom razgovora slobodno izražava. Nakon razgovora učeniku se diskretno objasni u čemu je pogriješio i pouči ga se načinima otklanjanja pogrešaka.					

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

OŠ HJ A.4.2.	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja važne podatke iz poslušanoga teksta prema uputi - oblikuje bilješke na temelju izdvojenih podataka - prepričava poslušani tekst na temelju bilježaka - objašnjava nepoznate riječi služeći se dječjim rječnicima - tekstne vrste i izvori: kratki tekstovi jednostavnih struktura, lingvometodički predložak, govor učitelja, audiovizualni zapisi, govor predavača, govor glumaca 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša s razumijevanjem različite vrste tekstova i uz pomoć učitelja izdvaja ključne podatke iz teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivno sluša različite vrste tekstova, prema smjernicama izdvaja ključne podatke iz teksta i prepričava slušani tekst 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivno sluša različite vrste tekstova i izražava svoje mišljenje i stavove o poslušanome tekstu - svoje mišljenje objašnjava vlastitim riječima 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivno sluša različite vrste tekstova i izražava svoje mišljenje i stavove o poslušanom tekstu te ih uspoređuje s mišljenjima drugih - pokazuje interes za temu i izdvaja dijelove koje posebno istražuje i oblikuje za prezentiranje
---------------------	--	---	--	---	---

PREPORUKA: Učenik postupno razvija vještine aktivnog slušanja (uspostavlja kontakt očima, slijedi jednu, dvije ili više uputa, sluša sugovornika s izrazom interesa).

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ HJ A.4.3.	<ul style="list-style-type: none"> - povezuje grafičku strukturu teksta i sadržaj - izdvaja važne podatke iz teksta i piše bilješke s obzirom na sadržaj i strukturu - prepričava tekst na temelju bilježaka - objašnjava podatke u grafičkim prikazima - objašnjava nepoznate riječi: na temelju vođenoga razgovora, zaključivanja na temelju konteksta, s pomoću rječnika nakon čitanja teksta - tekstne vrste: opisni i pripovjedni tekstovi, obavijesni tekstovi, isprekidani teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekst s razumijevanjem, razlikuje dijelove teksta, odgovara na postavljena pitanja o tekstu i uočava temeljno značenje pročitanoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekst s razumijevanjem, razlikuje dijelove teksta, izdvaja važne podatke iz teksta i prema smjernicama opisuje temeljno značenje pročitanoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - čita s razumijevanjem, razlikuje dijelove teksta, izdvaja važne podatke iz teksta i opisuje temeljno značenje pročitanoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekst s razumijevanjem, razlikuje dijelove teksta, izdvaja važne podatke iz teksta i tumači temeljno značenje pročitanoga teksta - nastavlja kreativno tematski sadržaj na osnovu bilježaka koje je sakupio o samome tekstu
PREPORUKA: Učenik svakodnevno čita naglas i u sebi. Učenici vježbaju izražajno čitanje različitih vrsta tekstova. Tijekom čitanja učitelj poučava učenike različitim strategijama čitanja da bi učenik razvio vještine čitanja s razumijevanjem.					
	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ HJ A.4.4. Učenik piše tekstove prema jednostavnoj strukturi. <ul style="list-style-type: none"> - piše tekstove poštujući strukturu: uvod, razrada i zaključak - piše prema predlošcima za ovladavanje gramatičkom i stilističkom normom potrebnom za strukturiranje teksta - piše ogledne i česte pridjeve (opisne, gradivne i posvojne pridjeve na -čki, -čki, -ski, -ški) - točno piše posvojne pridjeve izvedene od vlastitih imena - piše veliko početno slovo: imena naroda, stanovnika, država, geografskih cjelina, knjiga, filmova, novina - provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost <p>tekstne vrste: bilješka, pisani sastavak na zadanu ili slobodnu temu, slikovit i stvaran opis predmeta ili lika, obavijest, izvješće, tekst čestitke i razglednice, pismo, SMS poruka, poruka elektroničke pošte</p>	- uz pomoć učitelja i prema planu piše kratke tekstove jednostavnih struktura u skladu sa svrhom i primateljem	- prema modelu piše kratke tekstove jednostavnih struktura u skladu sa svrhom i primateljem	- prema smjernicama piše kratke tekstove jednostavnih struktura u skladu sa svrhom i primateljem - pravilno koristi pisanje velikog slova, a vlastite greške uočava i ispravlja. - opisuje prema smjernicama pazeci na gramatičke i stilске odrednice i vlastito predznanje.	- samostalno piše tekstove jednostavnih struktura u skladu sa svrhom i primateljem, grafički organizira tekst -izražava se pišući tekstove koji imaju elemente uvoda, razrade i zaključka. - Piše u potpunosti u skladu s gramatičkom i stilskom normom. Kod korištenja pridjeva u pisanim tekstovima primjenjuje usvojena gramatička pravila.

PREPORUKA: Pri poučavanju pisanja valja slijediti faze procesa pisanja: pripremna faza (pripremanje za pisanje sastavka), faza pisanja po planu (prva inačica i ostale inačice), faza usavršavanja napisanog sastavka (prepravljanje, ispravljanje, dorada) te faza predstavljanja sastavka javnosti.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

OŠ HJ A.4.5. Učenik oblikuje tekst primjenjujući znanja o imenicama, glagolima i pridjevima uvažavajući gramatička i pravopisna pravila.	<ul style="list-style-type: none"> – razumije gramatičku kategoriju vrste riječi (imenice, glagoli, pridjevi) – pravilno upotrebljava broj i rod imenica i pridjeva koji se s njom slažu na oglednim primjerima – točno oblikuje prošlo, sadašnje i buduće vrijeme – točno oblikuje posvojne pridjeve – oblikuje rečenice u kojima se poštuju pravila sročnosti – funkcionalno upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u skladu s dinamikom učenja s obzirom na jezični razvoj – funkcionalno primjenjuje jezična znanja 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja oblikuje sintagme i rečenice te funkcionalno primjenjuje jezična znanja uz odstupanja - prepoznaće imenicu i glagol 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja oblikuje sintagme, rečenice i kratki tekst te funkcionalno primjenjuje jezična znanja uz odstupanja. 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama oblikuje rečenice i kratki tekst te funkcionalno primjenjuje jezična znanja. Točno oblikuje sadašnje, prošlo i buduće vrijeme i koristi pravilan oblik u oglednim primjerima. Funkcionalno koristi riječi, sintagme, rečenice i oblike pridjeva u skladu s dinamikom učenja i vlastitog jezičnog razvoja.
OŠ HJ A.4.6. Učenik objašnjava razliku između zavičajnoga govora i hrvatskoga standardnog jezika.	<ul style="list-style-type: none"> – povezuje doživljaj i razumijevanje književnoga teksta s vlastitim misaonim i emotivnim reakcijama na tekst – povezuje sadržaj, temu i motive teksta s vlastitim iskustvom – pokazuje radoznalost, sklonost i znatiželju za komunikaciju s književnim tekstrom – razgovara s drugim učenicima o vlastitome doživljaju teksta – prepoznaće vrijedne poruke i mudre izreke – argumentira vlastite doživljaje i zaključuje o uočenim vrijednostima književnoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja prepoznaće razliku između zavičajnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika te uočava važnost učenja hrvatskoga standardnog jezika i pozitivnoga odnosa prema zavičajnomu govoru 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja opisuje zavičajni govor i prepoznaće razliku između zavičajnoga govora i standardnog hrvatskog jezika te uočava važnost učenja hrvatskoga standardnog jezika i pozitivnoga odnosa prema zavičajnomu govoru 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama opisuje zavičajni govor i objašnjava razliku između zavičajnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika te uočava važnost učenja hrvatskoga standardnog jezika i pozitivnoga odnosa prema zavičajnomu govoru - iskazuje interes za projektnim učenjem vlastitog zavičajnog govora i prezentiranjem pred ostalim učenicima.

PREPORUKA: Učitelj u poučavanju treba razvijati pozitivan odnos prema zavičajnom govoru te potiče jezično izražavanje na mjesnome/zavičajnom govoru.

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
B. 4. 1 Učenik objašnjava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i povezuje sadržaj, temu i motive teksta s vlastitim iskustvom.	<ul style="list-style-type: none"> - izražava svoj doživljaj književnoga teksta usmeno, pisano, crtežom, pokretom - iznosi svoja zapažanja o književnome tekstu - razgovara s ostalim učenicima o vlastitome doživljaju teksta - povezuje književni tekst s vlastitim iskustvom - povezuje temu i motive teksta s vlastitim iskustvom - objašnjava i uspoređuje svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon - slušanja/čitanja književnoga teksta s mislima i osjećajima drugih učenika - preoblikuje pročitani književni tekst: stvara novi svršetak, mijenja postupke likova, uvodi nove likove, sudjeluje u priči i sl. 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja izražava svoje misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i povezuje sadržaj, temu i motive teksta s vlastitim iskustvom 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i povezuje sadržaj, temu i motive teksta s vlastitim iskustvom 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama objašnjava i uspoređuje svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnog teksta s mislima i osjećajima drugih učenika te povezuje sadržaj, temu i motive teksta s vlastitim iskustvom 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svoje misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnog teksta, uspoređuje ih s mislima i osjećajima drugih učenika te povezuje sadržaj, temu i motive teksta s vlastitim iskustvom - potiče druge da iznose vlastita zapažanja, formira rasprave i vrijeme izražavanja vlastitog stava. - preoblikuje pročitani književni tekst: stvara novi svršetak, mijenja postupke likova, uvodi nove likove, sudjeluje u priči

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

OŠ HJ B.4.2.	<p>Učenik čita književni tekst i objašnjava obilježja književnoga teksta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - objašnjava osnovna obilježja pripovijetke, pjesme, bajke, basne, zagonetke, igrokaza, biografije i dječjega romana, mudre izreke - prepoznaće pjesničke slike (slika u pokretu, slika u mirovanju), personifikaciju i onomatopeju u književnome tekstu - prepoznaće obilježja poetskih tekstova: stih, strofa, ritam, zvučnost, slikovitost, ponavljanje u stihu, pjesničke slike, onomatopeja, personifikacija - prepoznaće obilježja proznih tekstova: događaj, likovi, pripovjedne tehnike - prepoznaće obilježja dramskih tekstova: lica, dijalog, monolog 	<p>- čita s razumijevanjem književni tekst, uz pomoć učitelja odgovara na pitanja o tekstu i prepoznaće obilježja književnoga teksta</p>	<p>- čita s razumijevanjem književni tekst, samostalno odgovara na pitanja, navodi obilježja književnog teksta i izražava svoja razmišljanja o sadržaju teksta</p>	<p>- čita književni tekst, samostalno odgovara na pitanja, objašnjava obilježja književnog teksta i izražava svoja razmišljanja o sadržaju i teksta potkrepljujući ih primjerima iz teksta.</p>
---------------------	--	--	--	---

PREPORUKA: Učitelj svakodnevno planira vrijeme za čitanje književnih tekstova i organizira aktivnosti čitanja na glas cijelom razredu, čitanja u manjim grupama i samostalnog čitanja. Tekstovi su primjereni su učenikovim recepcijskim, doživljajnim i spoznajnim mogućnostima te tematski povezani s interesima učenika i učenikovom životnom stvarnošću.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
PREPORUKA B 1., B 2., B 3.: Prema izboru učitelja u dogovoru s učenicima učenik čita između šest i deset cjelovitih književnih tekstova godišnje izabralih prema sljedećim kriterijima: recepcjsko spoznajne mogućnosti učenika, žanrovska zastupljenost tekstova (poezija, proza, drama), raznolika tematska zastupljenost tekstova, podjednaka zastupljenost antologijskih i suvremenih tekstova.					

OŠ HJ B.4.3.	<ul style="list-style-type: none"> – razvija čitateljske navike kontinuiranim čitanjem i motivacijom za čitanjem različitih žanrova – razlikuje djeće rječnike, enciklopedije i leksikon – redovito izlaže svoj čitateljski izbor ostalim učenicima – razgovara o izabranome i pročitanom književnom djelu – izabire tekstove prema interesu sa šireg popisa predloženih književnih tekstova za čitanje i sa popisa novijih izdanja 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja i knjižničara izabire knjige za čitanje i čita prema vlastitome interesu 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno izabire knjige za čitanje, čita prema vlastitome interesu i prepoznae vrstu knjige za djecu 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno izabire knjige za čitanje, čita iz užitka i prema vlastitom interesu te preporučuje pročitane knjige drugim učenicima - razgovara o izabranome i pročitanom književnom djelu 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno izabire knjige za čitanje, redovito čita iz užitka te preporučuje pročitane knjige drugim učenicima navodeći razloge za čitanje - izabire tekstove prema interesu sa šireg popisa predloženih književnih tekstova za čitanje i sa popisa novijih izdanja
---------------------	--	--	--	--	--

PREPORUKA: Čita najmanje jedno književno djelo godišnje prema vlastitome izboru, a preporučuje se više književnih djela sa šireg popisa predloženih tekstova za cijelovito čitanje. Svakodnevno izabire jedan književni tekst za čitanje između više književnih tekstova primjerenoj dobi učenika prema prijedlogu učitelja ili samostalnom izboru. Ishod se ne vrednuje, samo se prati, a razine usvojenosti odnose se na konkretna predstavljanja na nastavi te se mogu i ne moraju sumativno vrednovati.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ HJ B.4.4. Učenik se stvaralački izražava potaknut književnim tekstom, iskustvima i doživljajima.	<ul style="list-style-type: none"> – posjećuje i sudjeluje u kulturnim događajima (likovnim, glazbenim, znanstveno-popularnim) – razgovara sa sudionicima tijekom i nakon kulturnoga događaja – izdvaja što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem – izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom ili kratkim tekstom – izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon posjeta kulturnom događaju 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje pojmove: kazalište, gluma, pozornica 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje pojmove: kazalište, gluma, pozornica, kulturni događaj 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem – izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom ili kratkim tekstom 	<ul style="list-style-type: none"> -izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon posjeta kulturnom događaju - pisanim putem izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom ili kratkim tekstom

PREPORUKA: Ovim je ishodom učeniku ponuđen stvaralački način izražavanja i mogućnost dokazivanja u kreativnom poslu koji je bitno drukčiji od klasične provjere znanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom. Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik prezentira uradak razrednome odjelu, a učitelj ga može nagraditi za iznimian trud. Ishodom se ostvaruju međupredmetne teme Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti, Poduzetništvo, Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije.

KULTURA I MEDIJI					
ODGOJNO-OBJAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ HJ C.4.1. Učenik izdvaja važne podatke koristeći se različitim izvorima primjerenima dobi.	<ul style="list-style-type: none"> – prepoznaće moguće izvore podataka i informacija: stručnjaci ili drugi pojedinci, školske ili narodne/gradske knjižnice, internet – dolazi do podataka kombinirajući različite izvore – prepoznaće, preuzima, pregledava i objašnjava materijale sa školske mrežne stranice – upotrebljava podatke u različite svrhe: proširuje sadržaje učenja, priprema se za pisanje i govorenje, tekstne vrste: edukativni tekstovi primjereni razvoju čitalačke pismenosti, vijest, obavijest, izvješće, novinski članak primjerena razvoju čitalačke pismenosti i spoznajnim mogućnostima učenika; isprekidani tekstovi: piktogrami, tablice, popisi, plakati, recepti izvori informacija: stručnjaci i predavači; školske ili narodne/gradske knjižnice; obavijesni tekstovi u priručnicima, knjigama, dječjim časopisima, novinama; internet, radio, televizija 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja prepoznaće ključni podatak u obavijesnome tekstu iz različitih medija primjerena različitim dobi učenika 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama prepoznaće i izdvaja ključne podatke u obavijesnome tekstu iz različitih medija primjerena različitim dobi učenika 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja ključnu poruku ili podatak u obavijesnome tekstu iz različitih medija primjerena različitim dobi učenika - upotrebljava podatke u različite svrhe: proširuje sadržaje učenja, priprema se za pisanje i govorenje – dolazi do podataka kombinirajući različite izvore 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno izdvaja, navodi i objašnjava ključnu poruku ili podatak u obavijesnome tekstu iz različitih medija primjerena različitim dobi učenika - upotrebljava podatke u različite svrhe: proširuje sadržaje učenja, priprema se za pisanje i govorenje tekstne vrste: edukativni tekstovi primjerena razvoju čitalačke pismenosti, vijest, obavijest, izvješće, novinski članak primjerena razvoju čitalačke pismenosti i spoznajnim mogućnostima učenika;

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ HJ C.4.2. Učenik razlikuje električne medije primjerene dobi i interesima učenika.	<ul style="list-style-type: none"> – razlikuje televiziju, radio, internet – gleda emisije za djecu i razgovara o njima – objašnjava razliku između novinskih priloga na televiziji i radiju (primjerice, intervju) – pristupa društvenim mrežama uz vođenje i usmjeravanje te pretražuje mrežne portale za djecu – gleda animirane, dokumentarne i igrane filmove i filmove dječjega filmskog stvaralaštva tematski i sadržajno primjerene recepcijskim i spoznajnim mogućnostima – zamjećuje sličnosti i razlike između književnoga djela, kazališne predstave ili filma nastalih prema književnome djelu vrste medija: dječji časopisi, kazališne predstave za djecu, animirani,igrani i dokumentarni filmovi tematski i sadržajno primjerene recepcijskim i spoznajnim mogućnostima učenika, edukativni i interaktivni digitalni mediji primjereni dobi i interesima učenika, televizijske i radijske emisije za djecu 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaće različite vrste medija i izabire medijski sadržaj 	<ul style="list-style-type: none"> - nabraja različite vrste medija, izabire i opisuje medijske sadržaje te izdvaja omiljene medijske sadržaje 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje različite vrste medija, opisuje medijske sadržaje, izdvaja omiljene te iskazuje svoje mišljenje o njima - imenuje i zna svrh: dječjeg časopisa, književnog djela, predstave za djecu, animiranog i igranog filma tematski i sadržajno primjerene recepcijskim i spoznajnim mogućnostima učenika 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje različite vrste medija, izabire i opisuje medijske sadržaje kojima je izložen, izdvaja omiljene te obrazlaže svoje mišljenje o njima - zamjećuje sličnosti i razlike između književnoga djela, kazališne predstave ili filma nastalih prema književnome djelu - Uočava i prepoznaće vrste medija: dječji časopisi, kazališne predstave za djecu, animirani,igrani i dokumentarni filmovi
OŠ HJ C.4.3. Učenik razlikuje i opisuje kulturne događaje koje posjećuje i iskazuje svoje mišljenje o njima.	<ul style="list-style-type: none"> – posjećuje i sudjeluje u kulturnim događajima (likovnim, glazbenim, znanstveno-popularnim) – razgovara sa sudionicima tijekom i nakon kulturnoga događaja – izdvaja što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem – izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom ili kratkim tekstom – izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon posjeta kulturnom događaju 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja razlikuje i opisuje kulturni događaj 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama opisuje kulturni događaj te iskazuje mišljenje o kulturnome događaju 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje i opisuje kulturne događaje te iskazuje mišljenje o kulturnome događaju koji je posjetio – izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje i opisuje kulturne događaje te iskazuje mišljenje o kulturnome događaju potkrepljujući svoje mišljenje primjerima – izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon posjeta kulturnom događaju

	<p>- kulturni sadržaji: kazališne predstave za djecu, likovne izložbe, izložbe u muzejima primjerene uzrastu i interesima učenika, susreti s književnicima i ilustratorima u školi ili narodnim (gradskim, mjesnim) knjižnicama, dječji književni, filmski, edukacijski, tradicijski festivali, kulturni projekti namijenjeni djeci</p>			slikom, govorom ili kratkim tekstom	
<p>Preporuka: Aktivnosti i sadržaji iskazani u ovome ishodu uvjetovani su razvojnom dobi i interesima učenika, fizičkim okružjem (lokalne zajednice i njihova ponuda društveno-kulturnih i umjetničkih sadržaja) te upućivanjem na digitalne sadržaje dostupne svima bez obzira na mjesto školovanja ili stanovanja. Sadržaji izvanučioničkoga tipa zahtijevaju pojedinačni angažman svakoga učenika, aktiviranje stečenih znanja i kompetencija u smislu neposrednoga iskustvenoga učenja. Ishod se odnosi na sve cikluse sa svrhom osobnoga razvoja i aktivnoga uključivanja učenika u kulturni i društveni život zajednice. Izvor podataka o ostvarenosti očekivanoga ishoda jest učenička mapa u kojoj učenik tijekom školske godine samostalno bilježi i prati vlastite aktivnosti. Prati se i potiče individualni razvoj učenika. Preporučuje se dvaput na godinu zajednički posjet učenika i učitelja određenomu izabranom sadržaju.</p>					

MATEMATIKA 4. RAZRED

Domene: A – Brojevi, B – Algebra i funkcije, C – Oblik i prostor, D – Mjerenje, E – Podatci, statistika i vjerojatnost

A - BROJEVI

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
MAT OŠ A.4.1. Služi se prirodnim brojevima do milijun.	Broji, čita, piše i uspoređuje brojeve do milijun. Navodi dekadske jedinice i opisuje njihove odnose. Prepoznaće mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka. Koristi se višeznamenkastim brojevima.	Čita, piše i uspoređuje brojeve do milijun te određuje mjesnu vrijednost znamenaka.	Povezuje brojeve do milijun s primjerima iz života te poznaje odnose među dekadskim jedinicama.	Prikazuje brojeve do milijun u pozicijskome zapisu. Prepoznaće mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka. Koristi se višeznamenkastim brojevima.	Sigurno i spretno služi se brojevima do milijun te ih zaokružuje na višekratnik dekadske jedinice primjerenog kontekstu.

Sadržaj: Skup prirodnih brojeva do milijun. Uspoređivanje brojeva do milijun. Dekadske jedinice i mjesna vrijednost znamenaka.

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

U upoznavanju brojeva preporučuje se uporaba kartica s dekadskim jedinicama i tablice mjesnih vrijednosti. Posebnu pozornost posvetiti brojenju pri prijelazu deset tisućice i stotisućice.

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
MAT OŠ A.4.2. Pisano zbraja i oduzima u skupu prirodnih brojeva do milijun.	Zbraja i oduzima brojeve do milijun. Primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga zbrajanja i oduzimanja. Primjenjuje svojstvo komutativnosti i vezu zbrajanja i oduzimanja. Imenuje članove računskih operacija. Rješava tekstualne zadatke.	Pisano zbraja i oduzima u skupu brojeva do milijun unutar određene dekadske jedinice.	Pisano zbraja i oduzima u skupu brojeva do milijun uz povremene pogreške.	Samostalno pisano zbraja i oduzima te suprotnom računskom radnjom provjerava rezultat. Rješava tekstualne zadatke.	Sigurno i točno zbraja i oduzima u skupu brojeva do milijun objašnjavajući postupak pisanog računanja. Primjenjuje svojstvo komutativnosti i vezu zbrajanja i oduzimanja. Imenuje članove računskih operacija

Sadržaj: Pisano zbrajanje i oduzimanje u skupu prirodnih brojeva do milijun.

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

Pisano zbrajanje i oduzimanje u skupu brojeva do milijun temelji se na predznanju učenika o pisanome zbrajanju i oduzimanju u skupu brojeva do 1000.

Treba se koristiti različitim situacijama, zadatcima i podatcima u kojima će se primjenjivati zbrajanje i oduzimanje. Cilj je ovoga ishoda usvojiti postupak pisanoga zbrajanja i oduzimanja do milijun, ali nije potrebno inzistirati na dugotrajnome računanju s velikim brojevima.

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
MAT OŠ A.4.3. Pisano množi i dijeli dvoznamenkastim brojevima u skupu prirodnih brojeva do milijun.	Množi i dijeli brojeve s 10 i 100. Procjenjuje djelomični količnik. Procjenjuje rezultat u zadatku prije postupka pisanoga računanja. Primjenjuje postupak pisanoga množenja i dijeljenja dvoznamenkastim brojem u različitim tipovima zadataka. Primjenjuje svojstva računskih operacija radi provjere rezultata.	Pisano množi i dijeli dvoznamenkastim brojem uz pomoć Množi i dijeli brojeve s 10 i 100.	Pisano množi i dijeli brojem.	Pisano množi i dijeli dvoznamenkastim brojem procjenjujući djelomični rezultat.	Spretno i sigurno množi i dijeli dvoznamenkastim brojem objašnjavajući postupak. Primjenjuje svojstva računskih operacija radi provjere rezultata.

Sadržaj: Pisano množenje i dijeljenje dvoznamenkastim brojevima u skupu prirodnih brojeva do milijun.

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

Učenici dijeljenje brojeva zapisuju i kosom i ravnom crtom koju čitaju podijeljeno kako bi spoznali da se znak dijeljenja može prikazati i na druge načine (ne spominje se pojam razlomka). Pisano dijeljenje moguće je izvoditi na dva načina, na dulji način (s potpisivanjem djelomičnoga umnoška) ili na kraći način.

Preporučuje se kraći, ako je primjereno mogućnostima učenika. Učenike je potrebno poticati na procjenjivanje rezultata na svim razinama, a razumna su očekivanja na vrlo dobroj razini. Cilj ovoga ishoda usvojiti je postupak pisanoga množenja i dijeljenja dvoznamenkastim brojem do milijun, ali nije potrebno inzistirati na dugotrajnom računanju s velikim brojevima.

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
MAT OŠ A.4.4. Primjenjuje četiri računske operacije i odnose među brojevima u problemskim situacijama.	Odabire računsku operaciju u pojedinozadatu. Primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost, asocijativnost i distributivnost). Provjerava rješenje primjenjujući veze među računskim	Primjenjuje različite strategije u rješavanju poznatih i jednostavnih problemskih situacija uz pomoć.	primjenjuje različite strategije u rješavanju složenih poznatih problemskih situacija.	Primjenjuje različite strategije u rješavanju složenih poznatih problemskih situacija. Upotrebljava nazive članova računskih operacija.	Primjenjuje različite strategije u rješavanju jednostavnih nepoznatih problemskih situacija. Provjerava rješenje primjenjujući veze među računskim operacijama.

	operacijama. Izvodi više računskih operacija. Rješava problemske zadatke sa uporabom i bez uporabe zagrada. Procjenjuje rezultat. Upotrebljava nazive članova računskih operacija.				Izvodi više računskih operacija
--	---	--	--	--	---------------------------------

Sadržaj: Primjena računskih operacija i odnosa među brojevima u rješavanju problemskih situacija.

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

U zadatcima s više računskih operacija ne treba pretjerivati s velikim brojevima jer težište je na redoslijedu izvođenja računskih operacija. Valja stvarati naviku procjene rezultata prije samoga računanja i osvijestiti važnost provjere rezultata vezom među računskim operacijama. Dobro bi bilo odabirati primjere zadataka u kojima se pojavljuju zgrade, a u kojima zgrade mijenjaju rezultat. Na primjer, u zadatku 543 – (423 + 28) primjena zagrada zaista mijenja rezultat u odnosu na zadatak u kojem bismo zgradu izostavili. Učenici rješavaju i zadatke u kojima određuju trećine, četvrtine, petine i desetine nekoga broja. Izraze poput dvije trećine, četiri petine... potrebno je popratiti govorom i prikazati na različite načine (konkretnima, crtežima i sl.).

Računa u različitim tipovima zadataka (brojevni zadaci, tekstualni zadaci, problemski zadaci). Primjer: Tri su četvrtine jednoga sata ____ minuta. Na svim razinama učenike je potrebno poticati na procjenjivanje rezultata. Preporučuje se što češće rješavati problemske situacije, no pritom ne treba inzistirati na računanju s velikim brojevima. Nije potrebno inzistirati na dugotrajnom računanju s velikim brojevima.

B – ALGEBRA I FUNKCIJE

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
MAT OŠ B.4.1. Određuje vrijednost nepoznate veličine u jednakostima ili nejednakostima.	Razlikuje jednakosti i nejednakosti. Koristi se slovom kao oznakom za nepoznati broj u jednakostima i nejednakostima. Računa vrijednost nepoznate veličine primjenjujući veze između računskih operacija.	Određuje vrijednost nepoznate veličine u jednakostima uz učiteljevu pomoć.	Određuje vrijednost nepoznate veličine primjenjujući veze između računskih radnji.	Određuje vrijednost nepoznate veličine u jednakostima ili nejednakostima, a rezultat provjerava.	Primjenjuje zapis u kojemu se koristi nepoznatom veličinom u problemskim situacijama. Računa vrijednost nepoznate veličine primjenjujući veze između računskih operacija

Sadržaj: Određivanje vrijednosti nepoznate veličine u jednakostima ili nejednakostima. Slovo kao oznaka za broj.

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

U 4. razredu ne upoznaje se sustavno linearne jednadžbe ili nejednadžbe, već se postavlja temelj za nju. To znači da primjeri moraju biti jednostavniji i s jednom računskom operacijom, a nepoznati se član računa primjenom veze među računskim operacijama.

Primjeri zadataka: Izračunaj nepoznati broj a u jednakosti $5871 + a = 7820$.

Izračunaj nepoznati faktor u jednakosti $f \cdot 65 = 975$.

Koji broj možeš zapisati umjesto b da vrijedi nejednakost $12\ 395 < b < 12\ 402$?

Odredi broj koji se dodaje broju 7654 kako bi se dobio broj 9802 te zapiši brojevnim izrazom. Nije potrebno inzistirati na dugotrajnome računanju s velikim brojevima.

C – OBLIK I PROSTOR

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
MAT OŠ C.4.1. Određuje i crta kut.	<p>Opisuje pojam kuta. Prepoznaće, uspoređuje i crta pravi, šiljasti i tupi kut. Imenuje vrh i krakove kuta. Prepoznaće i ističe točke koje (ne) pripadaju kutu. Koristi se oznakom kuta (kut aVb) pazeći na orientaciju (suprotno od kretanja kazaljki na satu).</p>	<p>Prepoznaće kut na osnovnim geometrijskim likovima, crtežima i objektima u okruženju te ga opisuje i crta.</p>	<p>Prepoznaće i crta šiljasti, pravi i tupi kut te određuje (ne)pripadnost točke kutu.</p>	<p>Crta različite kute te određuje vrh i krakove kuta. Opisuje pojam kuta. Prepoznaće, uspoređuje i crta pravi, šiljasti i tupi kut. Imenuje vrh i krakove kuta.</p>	<p>Precizno crta zadani kut te ga pravilno zapisuje matematičkim simbolima. Prepoznaće i ističe točke koje (ne) pripadaju kutu. Koristi se oznakom kuta (kut aVb) pazeći na orientaciju (suprotno od kretanja kazaljki na satu).</p>

Sadržaj: Pravi, šiljasti i tupi kut. Crtanje kuta.

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

Česta je pogreška koja se pojavljuje pri usvajanju pojma kuta da učenici kutom smatraju samo mali dio unutar kružnoga luka kojim kut označavamo.

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
MAT OŠ C.4.2. Razlikuje i opisuje trokute prema duljinama stranica i dijeli ih na jednakostranične, raznostranične i jednakokračne trokute. Razlikuje i opisuje pravokutni trokut u odnosu na druge trokute.	<p>Razlikuje i opisuje trokute prema duljinama stranica i dijeli ih na jednakostranične, raznostranične i jednakokračne trokute. Razlikuje i opisuje pravokutni trokut u odnosu na druge trokute.</p>	<p>Nabraja vrste trokuta (jednakostranični, jednakokračni, raznostranični i pravokutni trokut).</p>	<p>Razlikuje i imenuje jednakokračni, raznostranični, jednakokračni, raznostranični i pravokutni trokut.</p>	<p>Opisuje jednakokračni, jednakokračni, raznostranični i pravokutni trokut.</p>	<p>Prepoznaće razlikuje različite vrste trokuta na složenijim motivima. Razlikuje i opisuje pravokutni trokut u odnosu na druge trokute.</p>

Sadržaj: Vrste trokuta prema duljini stranica (jednakostranični, raznostranični, jednakokračni). Pravokutni trokut.

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

Važno je uočiti da postoje različiti trokuti, a da ih prema duljinama njihovih stranica dijelimo na jednakostranične, raznostranične i jednakokračne trokute. Kad učenici upoznaju pravokutni trokut, treba im pokazati da raznostranični i jednakokračni trokuti mogu biti ujedno i pravokutni. Učenicima je dobro pokazati i složenje motive sastavljene od različitih vrsta trokuta na kojima ih prepoznaju. Različite vrste trokuta potrebno je prikazivati i prepoznavati u različitim položajima.

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
MAT OŠ C.4.3. Opisuje i konstruira krug i njegove elemente.	Opisuje i konstruira krug i njegove elemente (kružnica, polumjer i središte). Opisuje odnos kruga i kružnice. Prepoznaće polumjer i središte kruga i kružnice.	Razlikuje i konstruira krug i kružnicu.	Prepoznaće i navodi točke koje (ne)pripadaju krugu ili kružnici	Opisuje međusobne odnose kruga, kružnice, središta i polumjera.	Konstruira motive koristeći se krugom i kružnicom. Prepoznaće i imenuje polumjer i središte kruga i kružnice.

Sadržaj: Krug i kružnica. Konstrukcija kruga i njegovih elemenata (kružnica, polumjer, središte).

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

Kako bi učenici shvatili da je kružnica zakrivljena crta koja omeđuje krug, važno je koristiti se ilustracijama na kojima je unutrašnjost kruga obojena. Time se odmah uočava da je krug geometrijski lik, a kružnica rubna crta.

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
MAT OŠ C.4.4. Crti i konstruira geometrijske likove.	Geometrijskim priborom crta osnovne geometrijske likove (raznostranični i pravokutni trokut, pravokutnik i kvadrat). Konstruira jednakoststranične, raznostranične i jednakokračne trokute.	Crti raznostranični trokut.	Uz manju nesigurnost crta pravokutnik i kvadrat, a konstruira jednakoststranični, raznostranični i jednakokračni trokut.	Samostalno crta pravokutnik i kvadrat, a konstruira jednakoststranični, raznostranični i jednakokračni trokut.	Crti i konstruira složenje oblike sastavljene od poznatih geometrijskih likova. Konstruira jednakoststranične, raznostranične i jednakokračne trokute.

Sadržaj: Crtanje geometrijskih likova (raznostranični i pravokutni trokut, pravokutnik i kvadrat). Konstruiranje geometrijskih likova (jednakostranične, raznostranične i jednakokračne trokute).

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

U ovome ishodu potrebno je obratiti pozornost na razvijanje motoričke vještine uporabe geometrijskoga pribora. Učenicima s motoričkim teškoćama bit će potrebno znatno više vremena, a time i vježbe da bi se vještina razvila.

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

MAT OŠ C.4.5. Povezuje sve poznate geometrijske oblike.	Označava vrhove, stranice i kutove trokuta te trokut zapisuje simbolima (ΔABC). Povezuje sve geometrijske pojmove u opisivanju geometrijskih objekata (vrhovi, strane, stranice, bridovi, kutovi).	Prepoznaže vrhove likova i tijela kao točke, stanice i bridove kao dužine, ravne plohe kao geometrijske likove	Povezuje sve geometrijske pojmove u opisivanju geometrijskih objekata (vrhovi, plohe, stranice, bridovi, kutovi).	Opisuje kocku, kvadar, kvadrat i pravokutnik; povezuje vrhove lika i njegov simbolički zapis.	Povezuje i upotrebljava geometrijske oblike u stvaranju i analiziranju složenijih oblika. Povezuje sve geometrijske pojmove u opisivanju geometrijskih objekata (vrhovi, strane, stranice, bridovi, kutovi).
---	---	--	---	---	---

Sadržaj: Povezivanje geometrijskih pojmove u opisivanju geometrijskih objekata (vrhovi, strane, stranice, bridovi, kutovi).

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

U 4. razredu važno je povezati sve do tada usvojene geometrijske pojmove. Upozoriti na često nepreciznu uporabu nekih matematičkih pojmove u svakodnevnome životu: »kocka« šećera, »kocka« za juhu, dresovi na »kockice« ili bilježnica na »kockice«. Upućivanjem na te očigledne i svakodnevne primjere izbjegći ćemo zbumjivanje učenika razlikom u izražavanju u školi i izvan nje.

D - MJERENJE

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
MAT OŠ D.4.1. Procjenjuje i mjeri volumen tekućine.	Primjenjuje pojam volumena (obujma, zapremnine) tekućine. Upoznaje i uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine. Opisuje vezu između oblika i volumena tekućine. Procjenjuje i mjeri volumen tekućine prelijevanjem. Imenuje jedinice za mjerjenje volumena tekućine (litra, decilitar). Računa s mjernim jedinicama za volumen tekućine. Preračunava mjerne jedinice.	Uočava volumen tekućine u posudi te povezuje mjerjenje volumena sa situacijom iz svakodnevnog okružja.	Izražava volumen tekućine standardnim jedinicama te uspoređuje volumene posuda.	Procjenjuje i mjeri volumen tekućine u različitim posudama te uspoređuje jedinice za mjerjenje volumena tekućine.	Procjenjuje i mjeri volumen tekućine u različitim problemskim situacijama. Imenuje jedinice za mjerjenje volumena tekućine (litra, decilitar). Računa s mjernim jedinicama za volumen tekućine. Preračunava mjerne jedinice.

Sadržaj: Procjena i mjerjenje volumena tekućine. Računanje s mjernim jedinicama za volumen tekućine (litra, decilitar). Preračunavanje mjernih jedinica.

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

Upoznavanjem standardnih mjernih jedinica za mjerjenje volumena tekućine učenici prelijevanjem trebaju osvijestiti njihovu količinu, ali i preračunavati ih i računati s njima (osobito je korisno konkretnima rješavati problemske zadatke). Obujam i zapremnina sinonimi su za volumen. Mjerna jedinice litra ima dva znaka: L i l. Učenike je potrebno poticati na procjenjivanje rezultata na svim razinama, a razumna su očekivanja na vrlo dobroj razini.

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
MAT OŠ D.4.2. Uspoređuje površine likova te ih mjeri jediničnim kvadratima.	<p>U ravnini uspoređuje likove različitih površina prema veličini dijela ravnine koju zauzimaju te tako upoznaje pojam površine.</p> <p>Mjeri površinu likova ucrtanih u kvadratnoj mreži prebrojavanjem kvadrata.</p> <p>Ucrtava u kvadratnu mrežu likove zadane površine.</p> <p>Mjeri površine pravokutnih likova prekrivanjem površine jediničnim kvadratom.</p> <p>Poznaje standardne mjere za površinu (centimetar kvadratni, decimetar kvadratni, metar kvadratni).</p> <p>Mjeri pravokutne površine u neposrednoj okolini.</p> <p>Prošireni sadržaji:</p> <p>Preračunava mjerne jedinice.</p>	Uspoređuje likove sličnih površina te procjenjuje površinu lika u kvadratnoj mreži prebrojavanjem jediničnih kvadrata.	Uspoređuje i mjeri površine različitih likova ucrtanih u kvadratnoj mreži.	Mjeri površinu pravokutnog lika prekivanjem jediničnim kvadratima te ucrtava likove zadane površine u kvadratnu mrežu. Poznaje standardne mjere za površinu (centimetar kvadratni, decimetar kvadratni, metar kvadratni).	Spretno mjeri površine likova jediničnim kvadratima i zapisuje ih standardnim jedinicama za mjerjenje površine. Preračunava mjerne jedinice. Mjeri površine pravokutnih likova prekrivanjem površine jediničnim kvadratom. Ucrtava u kvadratnu mrežu likove zadane površine.

Sadržaj: Mjerjenje površine. Kvadratna mreža. Mjerne jedinice za površinu.

Prošireni sadržaj: Preračunavanje mjernih jedinica.

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

Težište je ishoda na pojmu površine kao veličine dijela ravne plohe koji je lik zauzeo. U kvadratnoj mreži mogu se ucrtavati različiti likovi sastavljeni od jediničnih kvadrata i uspoređivati njihove površine. S učenicima se može izrezati više jediničnih kvadrata (nije nužno da im je stranica duga 1 cm ili 1 dm – važno je da za nas predstavljaju jedinični kvadrat) kojima se tada služimo u modeliranju i mjerjenju. Modeliramo tako da učenicima damo problemski zadatak, na primjer da izrade lik površine 8 jediničnih kvadrata, što je, naravno, moguće napraviti na mnogo načina. Također mogu mjeriti površinu prekrivanjem lika jediničnim kvadratima. Na jednak način mogu mjeriti površine iz svoje neposredne okoline, na primjer površinu klupe ili knjige. Bilo bi dobro pokazati da dva lika iste površine mogu imati različite opsege, a to se može napraviti dobrim odabirom zadatka.

Primjer problemskoga zadatka: Uzmite 12 jediničnih kvadrata. Slažite od njih različite pravokutnike i bilježite im površinu i opseg. Što primjećujete? Pri određivanju površine nikako se ne koristite formulom za izračunavanje, a površinu valja zapisati velikim slovom P (npr. P = 8 centimetara kvadratnih).

E – PODATCI, STATISTIKA I VJEROJATNOST

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
MAT OŠ E.4.1. Provodi jednostavna istraživanja i analizira dobivene podatke.	Osmišjava i provodi jednostavna istraživanja u svojoj neposrednoj okolini. Prikuplja podatke, razvrstava ih i prikazuje neformalno i formalno. Čita podatke iz tablica i jednostavnih dijagrama.	Jednostavnim istraživanjima prikuplja i prikazuje odabранe podatke.	Provodi jednostavno istraživanje u kojemu podatke razvrstava prema zadanoj kriteriju.	Provodi jednostavna istraživanja u kojima podatke prikazuje na različite načine. Prikuplja podatke, razvrstava ih i prikazuje neformalno i formalno.	U jednostavnim istraživanjima analizira dobivene podatke. Čita podatke iz tablica i jednostavnih dijagrama.

Sadržaj: Prikupljanje, razvrstavanje i prikazivanje podataka (tablice, dijagrami).

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

U prikazivanjima stupčastim dijagramima poželjno je za koordinate početi rabiti pojam osi kako bi se učenici pripremili za više razrede (npr. količina snijega po danu u mjesecu siječnju: os dana u mjesecu i os visine snijega u centimetrima). Ovaj ishod može se ostvariti povezivanjem matematike sa sadržajima drugih predmeta, posebice s Prirodom i društvom. Učenici mogu istraživati problem koji ne mora biti matematički, ali će podatke upisivati i ucrtavati u tablice ili dijagrame. Možemo osmišljavati projekte u kojima će učenici prikupljati, razvrstavati i prikazivati podatke.

Primjeri: Koliko se vremena posvećuje čitanju, a koliko gledanju televizije?

Pratiti i bilježiti rezultate tijekom tjedan dana, a zatim ih objediniti, prikazati i donijeti zaključke. Pratiti rast biljke graha tijekom dva tjedna i bilježiti promjene...

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
MAT OŠ E.4.2. Opisuje vjerojatnost događaja.	U razgovoru iskazuje mogućnosti. Uspoređuje ishode riječima vjerojatniji, manje vjerojatan, najvjerojatniji.	Razlikuje moguće i nemoguće događaje.	Navodi događaje koji su sigurni, mogući i nemogući.	Određuje i objašnjava koji je ishod vjerojatniji.	Opisuje vjerojatnosti ishoda u različitim okolnostima.

Sadržaj: Opisivanje vjerojatnosti događaja.

Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:

Učenici moraju razumjeti razliku između sigurnoga ishoda, mogućega ishoda i nemogućega ishoda. To možemo postići postavljanjem primjerenih pitanja i zadataka.

Primjeri:

1. Ako je jutro oblačno, hoće li padati kiša?
2. Igra: Par – nepar. Razgovor o tome je li igra pravedna.
3. Dvanaest učenika između sebe podijeli brojeve od 1 do 12. Redom bacaju 2 kockice i određuju njihov zbroj. Prikazani zbroj omogućuje učeniku koji ima taj broj na kartici da se pomakne za jedno mjesto na tablici u kojoj je početno stajalište na 0, a cilj je doći do broja 10.
Problemska pitanja: Koji zbroj nije moguće dobiti bacanjem kockica? (0, 1 i brojevi koji su veći od 12) Koji su zbrojevi vjerojatniji? Koji su zbrojevi najvjerojatniji? Je li igra pravedna?

PRIRODA I DRUŠTVO 4. RAZRED

A. ORGANIZIRANOST SVIJETA OKO NAS					
ODGOJNO-OBJAVLJIVI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
PID OŠ A.4.1. Učenik zaključuje o organiziranosti ljudskoga tijela i životnih zajednica.	Istražuje organiziranost biljaka i životinja na primjeru životne zajednice razlikuje životne uvjete u životnoj zajednici i povezuje ih s njezinom organiziranošću Istražuje ljudsko tijelo kao cjelinu i dovodi u vezu zajedničku ulogu pojedinih dijelova tijela (organi i organski sustavi)	Opisuje organiziranost ljudskoga tijela i životnih zajednica.	Objašnjava organiziranost ljudskoga tijela životnih zajednica.	Analizira organiziranost ljudskoga tijela životnih zajednica.	Zaključuje o organiziranosti ljudskoga tijela i životnih zajednica. Istražuje ljudsko tijelo kao cjelinu i dovodi u vezu zajedničku ulogu pojedinih dijelova tijela (organi i organski sustavi)
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:</p> <p>Objašnjava povezanost staništa i biljnoga i životinjskoga svijeta te organiziranost životnih zajednica s obzirom na životne uvjete koji u njima vladaju.</p> <p>Na prikazu ljudskoga tijela (crtež, model, aplikacija i sl.) objašnjava međusobnu povezanost svih sustava organa.</p> <p>Razumije da je svaki organ važan za djelovanje cijelog organizma te da je ljudsko tijelo cjelina o kojoj se trebamo brinuti.</p> <p>Vitalni organi skriveni su u unutrašnjosti tijela kako se ne bi mogli lako oštetiti (mozak je skriven u lubanji, srce i pluća u prsnome košu, iza rebara...).</p> <p>Napomena: Učenik imenuje dijelove ljudskoga organizma (organe, sustavi organa), služi se pojmovima, ali nije potrebna reprodukcija definicija niti njihovo provjeravanje.</p> <p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:</p> <p>Životnu zajednicu istražuje tijekom izvanučioničke nastave.</p> <p>Promatra stanište (izvanučionička nastava) te proučava biljni i životinjski svijet koji obitava na njemu (šuma, travnjak, rijeka, jezero, more, bara, močvara i sl.).</p>					
ODGOJNO-OBJAVLJIVI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

PID OŠ A.4.2. Učenik obrazlaže i prikazuje vremenski slijed događaja te organizira svoje vrijeme.	Objašnjava važnost organizacije vremena na vlastitim primjerima. Oblikuje i organizira svoje vrijeme, planira svoje slobodno vrijeme (predviđa potrebno vrijeme za pisanje domaće zadaće i vrijeme za igru).	Prepoznaće i navodi vremenski slijed događaja i uz pomoć procjenjuje vrijeme potrebno za vlastite aktivnosti.	Opisuje vremenski slijed događaja i planira svoje vrijeme i aktivnosti.	Opisuje i prikazuje vremenski slijed događaja te procjenjuje i planira svoje vrijeme i aktivnosti.	Prikazuje vremenski slijed događaja uočavajući njihovu uzročno-posljedičnu povezanost, organizira svoje vrijeme i vrednuje svoje planiranje.
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:</p> <p>Učitelj potiče učenika na svrshodno planiranje i korištenje slobodnoga vremena te na samovrednovanje svoga planiranja i mijenjanja ako se pokaže neučinkovitim.</p> <p>Odabire tehnike organizacije svoga vremena: vremensku crtu, raspored obveza, kalendar, podsjetnik i sl.</p> <p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:</p> <p>Prati i zapisuje aktivnosti tijekom tjedna, uspoređuje trajanje pojedinih aktivnosti (učenje, korištenje računalom, igra, čitanje i sl.), predstavlja ih i prikazuje na različite načine. Koristi se vremenskom crtom ili lantom vremena u planiranju istraživanja, prezentaciji događaja, planiranju projekata, planiranju učenja i slobodnoga vremena i sl.</p>					
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
PID OŠ A.4.3. Učenik objašnjava organiziranost Republike Hrvatske (predsjednik Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske, Hrvatski sabor) i istražuje njezina nacionalna obilježja. Čita geografsku kartu Republike Hrvatske pomoću tumača znakova, pokazuje na njemu reljefne oblike, mjesta, državne granice, navodi susjedne zemlje i sl	Opisuje organiziranost Republike Hrvatske (predsjednik Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske, Hrvatski sabor) i istražuje njezine nacionalne simbole. Čita geografsku kartu Republike Hrvatske pomoću tumača znakova, pokazuje na njemu reljefne oblike, mjesta, državne granice, navodi susjedne zemlje i sl	Prepoznaće organiziranost Republike Hrvatske i njezina nacionalna obilježja.	Uz pomoć opisuje organiziranost Republike Hrvatske i njezina nacionalna obilježja.	Opisuje organiziranost Republike Hrvatske i njezina nacionalna obilježja (predsjednik Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske, Hrvatski sabor) i istražuje njezine nacionalne simbole.	Objašnjava organiziranost Republike Hrvatske i njezina nacionalna obilježja. Čita geografsku kartu Republike Hrvatske pomoću tumača znakova, pokazuje na njemu reljefne oblike, mjesta, državne granice, navodi susjedne zemlje i sl

	<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Na geografskoj karti Republike Hrvatske pokazuje državne granice te imenuje države s kojima Republika Hrvatska graniči (Slovenija, Mađarska, Srbija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora). Napomena: Učenik u neposrednome okružju ili čitajući geografsku kartu prepoznaće i razlikuje reljefne oblike: nizine, uzvisine, vode, otok, poluotok, obalu i dr. te ih pokazuje na karti. Nije potrebna reprodukcija i provjeravanje definicije pojma reljef.</p> <p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Pronalazi povijesne činjenice i zanimljivosti o državnoj zastavi, grbu, himni i novcu Republike Hrvatske. Prikazuje crtežom nacionalne simbole.</p>
--	---

B. PROMJENE I ODNOSI - 4. RAZRED					
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
PID OŠ B.4.1. Učenik vrednuje važnost odgovornoga odnosa prema sebi, drugima i prirodi.	<p>Opisuje svoj rast i razvoj i uočava promjene na sebi. Odgovorno se ponaša prema sebi, drugima, svome zdravlju i zdravlju drugih. Zna komu se i kako obratiti ako je zabrinut zbog neprimjerenih sadržaja ili ponašanja u digitalnome okružju. Objašnjava primjерено postupanje prema javnoj i privatnoj imovini. Odgovorno se ponaša prema biljkama i životinjama u okolišu. Opisuje važnost odgovornoga odnosa prema prirodi radi zaštite živoga svijeta. Procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje te njegovu ulogu u očuvanju ugroženih i zaštićenih vrsta.</p>	<p>Opisuje načine odgovornoga i predviđa posljedice neodgovornoga odnosa prema sebi, drugima i prirodi.</p>	<p>Predlaže načine odgovornoga i predviđa posljedice neodgovornoga odnosa prema sebi, drugima i prirodi.</p>	<p>Obrazlaže načine odgovornoga i predviđa posljedice neodgovornoga odnosa prema sebi, drugima i prirodi. Odgovorno se ponaša prema biljkama i životinjama u okolišu. Zna komu se i kako obratiti ako je zabrinut zbog neprimjerenih sadržaja ili ponašanja u digitalnome okružju.</p>	<p>Vrednuje važnost i načine odgovornoga te predviđa posljedice neodgovornoga odnosa prema sebi, drugima i prirodi. Opisuje važnost odgovornoga odnosa prema prirodi radi zaštite živoga svijeta. Procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje te njegovu ulogu u očuvanju ugroženih i zaštićenih vrsta.</p>
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Uočava osobni rast i razvoj, promjene u pubertetu (u suradnji s liječnikom školske medicine). Uočava važnost brige za ljudsko zdravlje, prevencije nasilja, okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnoga zdravlja (podrška obitelji, podrška osobama s invaliditetom, međugeneracijska pomoć, pomoći prijatelja), čuvanja od ozljeda... Razlikuje učestale bolesti učenika (npr. akutne bolesti, zarazne bolesti,</p>					

	<p>nametnike kao uzročnike bolesti) i osnovne mjere zaštite. Objasnjava pozitivan i negativan utjecaj zvuka (npr. uspavanka, buka) i svjetlosti (npr. Sunce, laser, zaslon) na zdravlje. Opisuje ugrožavajuće situacije i ponašanja koja ne treba trpjeti. Prepoznaće različite oblike zlostavljanja i svjesno i aktivno sudjeluje u njihovu sprečavanju (tjelesno, psihičko, vršnjačko, elektroničko, govor mržnje i sl.). Napomena: Nije potrebno definirati vrste nasilja, već samo prepoznati moguće ugrožavajuće situacije i znati postupiti u rizičnim situacijama. Pokazuje odgovoran odnos prema prirodi: ponovno upotrebljava, razvrstava otpad, prepoznaće važnost vode, zraka i tla, brine se o biljkama i životinjama. Napomena: O pubertetu se razgovara na način da učenik razumije da se rastom i razvojem mijenja tijelo, ali i ponašanje. Više o promjenama i osobnoj čistoći tijela ostvaruje se u suradnji s timom školske medicine.</p> <p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:</p> <p>Istražuje širenje zvuka kroz zrak, zidove, vrata od različitih materijala. Razgovara o ovisnostima (droga, nikotin, alkohol, tehnologija). Prepoznaće opasnosti od invazivnih stranih vrsta koje ugrožavaju postojeće životne zajednice.</p>
--	---

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
PID OŠ B.4.2. Učenik analizira i povezuje životne uvjete i raznolikost živih bića na različitim staništima te opisuje cikluse u prirodi.	<p>Istražuje životne uvjete (zrak, tlo, voda, svjetlost, toplina).</p> <p>Opisuje na primjerima utjecaj životnih uvjeta na organizme.</p> <p>Opisuje životne cikluse u prirodi (na primjeru biljke cvjetnjače) i kruženje vode u prirodi.</p> <p>Opisuje životnu zajednicu (organizme koji žive na istome staništu) na primjeru iz neposrednoga okoliša i uspoređuje sa zajednicom iz drugoga područja.</p> <p>Povezuje različitost vremenskih uvjeta s raznolikošću biljnoga i životinjskoga svijeta.</p> <p>Na primjerima opisuje prilagodbe biljaka i životinja na različite uvjete života.</p>	<p>Navodi životne uvjete i uz pomoć opisuje njihov utjecaj na životne zajednice u zavičaju te opisuje cikluse u prirodi.</p>	<p>Opisuje životne uvjete i njihov utjecaj na životne zajednice u zavičaju, povezuje raznolikost životnih zajednica s vremenskim i drugim životnim uvjetima, prikazuje i opisuje cikluse u prirodi.</p>	<p>Objasnjava utjecaj životnih uvjeta na životne zajednice u zavičaju, uspoređuje raznolikost životnih zajednica, vremenskih i drugih životnih uvjeta na različitim staništima, prikazuje i opisuje cikluse u prirodi.</p>	<p>Obrazlaže utjecaj životnih uvjeta na životne zajednice u zavičaju i povezuje različitost vremenskih i drugih životnih uvjeta na različitim staništima te prikazuje i opisuje cikluse u prirodi.</p>

	<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:</p> <p>Na primjeru uzgoja jedne biljke, npr. pšenice ili graha učenik istražuje na koji način različiti životni uvjeti djeluju na njezin razvoj (višak ili manjak vode, topline i sl.). Zamišlja svijet bez jednoga životnog uvjeta. Učenik će uočiti kako su biljke oblikom i bojom prilagođene opršivanju (npr. rese za opršivanje vjetrom, cvjetovi različitih boja i mirisa za opršivanje kukcima). Objasnjava hranidbene odnose unutar životne zajednice. Uspoređuje različite životne zajednice koje može istražiti i organizme koji su s njima povezane.</p> <p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:</p> <p>Tijekom istraživanja vode valja istaknuti opasnosti od prvidne dubine vode (pokusom ili u neposrednome okolišu). U svakome pokusu valja povezati rezultate i zaključke sa svakodnevnim iskustvima učenika. Istražuje različite vrste tla pokusima, npr. izrađuje pročišćivač vode koristeći se različitim vrstama tla. Povezuje to s organiziranošću – veličine čestica tla i sl. Na primjeru biljke koju uzgaja može uočiti životni ciklus biljke od sjemenke do ploda. Na primjeru izabrane zajednice iz okoliša opisuje životne uvjete i organizme koji u njoj žive. Različite životne zajednice mogu se istražiti terenskom nastavom ili nastavom u prirodi.</p>
--	--

ODGOJNO-OBRASOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
PID OŠ B.4.3. Učenik se snalazi u promjenama i odnosima u vremenu te pripovijeda povjesnu priču o prošlim događajima i o značajnim osobama iz zavičaja i/ili Republike Hrvatske.	<p>Prikuplja informacije i istražuje o odnosima prirodnih i društvenih pojava. Istražuje o značajnim osobama i događajima u domovini, povezuje ih s kulturno-povijesnim spomenicima, smješta u vremenske okvire te pokazuje na vremenskoj crti ili lenti vremena (vrijeme doseljenja Hrvata, najznačajniji vladari – Tomislav, Krešimir, Zvonimir, Baščanska ploča, početak Domovinskoga rata, osamostaljenje Republike Hrvatske, ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju).</p> <p>Objašnjava utjecaj istraženih događaja, osoba i promjene na sadašnji život čovjeka.</p> <p>Uspoređuje, na istraženim primjerima, odnose i promjene u prošlosti, sadašnjosti u zavičaju i/ili Republici Hrvatskoj i predviđa moguće odnose i promjene u budućnosti.</p>	Koristeći se različitim izvorima informacija, opisuje promjene i odnose prirodnih i društvenih pojava u vremenu i njihov utjecaj na sadašnjost te ih prikazuje.	Koristeći se različitim izvorima informacija, objašnjava promjene i odnose prirodnih i društvenih pojava u vremenu i njihov utjecaj na sadašnjost te ih prikazuje.	Koristeći se različitim izvorima informacija, uspoređuje promjene i odnose prirodnih i društvenih pojava u vremenu i njihov utjecaj na sadašnjost te ih prikazuje. Istražuje o značajnim osobama i događajima u domovini, povezuje ih s kulturno-povijesnim spomenicima.	Koristeći se različitim izvorima informacija, zaključuje o promjenama i odnosima prirodnih i društvenih pojava u vremenu i njihovu utjecaju na sadašnjost te ih prikazuje. Istražuje o značajnim osobama i događajima u domovini, povezuje ih s kulturno-povijesnim spomenicima, smješta u vremenske okvire te pokazuje na vremenskoj crti ili lenti vremena (vrijeme doseljenja Hrvata, najznačajniji vladari – Tomislav, Krešimir, Zvonimir, Baščanska ploča, početak Domovinskoga rata, osamostaljenje Republike Hrvatske, ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju).

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učenik prikuplja iz različitih izvora podatke o značajnim povijesnim osobama i događajima (odlazi u knjižnicu, muzej, obilazi mjesto i istražuje, istražuje podatke o osobama npr. na novčanicama, podrijetlo imena učenika, ulica, škole i sl.). Bitno je razumjeti da je hrvatska prošlost duga i bogata povijesnim događajima, da su ju obilježile mnoge značajne osobe po kojima su neki dobili ime, po kojima su imenovane pojedine ulice i trgovi, škole te da su imali važan utjecaj i na naš život. Bitno je krenuti od povijesnih sadržaja zavičaja i nadograditi ih povijesnim sadržajima koji su značajni u hrvatskoj povijesti. Treba povezati i na crti ili lenti vremena prikazati i značajne osobe koje se spominju u književnosti, znanosti ili drugim predmetima (npr. Ivana Brlić-Mažuranić, Nikola Tesla, Faust Vrančić i dr.). Napomena: Nije potrebno učenike opterećivati godinama i pamćenjem različitih imena i naziva. Bitno je shvatiti vremenski slijed s osnovnim podatcima o osobama i događajima. Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Pronalazi legende i zanimljive priče o događajima i povijesnim osobama. Uz pričanje priča i legendi na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazati osobe i događaje iz prošlosti domovine koji su imali značajan utjecaj na zavičaj. Istražuje značajne kulturno-povijesne spomenike (npr. spomenici pod zaštitom UNESCO-a.).					
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
PID OŠ B.4.4. Učenik se snalazi i tumači geografsku kartu i zaključuje o međuodnosu reljefnih obilježja krajeva Republike Hrvatske i načina života.	Snalazi se na geografskoj karti, istražuje i uspoređuje različita prirodna obilježja krajeva Republike Hrvatske koja uvjetuju način života toga područja (npr. izgled naselja, izgled ulica, materijali za gradnju, gospodarske djelatnosti/zanimanja određenoga područja).	ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
	<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učenik opisuje reljefna obilježja Republike Hrvatske i uočava prometnu povezanost. Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učenik može planirati zamišljeno putovanje različitim prometnim sredstvima pri čemu opisuje reljefna obilježja Republike Hrvatske, uočava prometnu povezanost, procjenjuje udaljenost, planira novčana sredstva za putovanje i sl. Učenici na taj način mogu sami planirati svoju nastavu u prirodi ili drugo putovanje.</p>				

C. POJEDINAC I DRUŠTVO - 4. RAZRED					
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
PID OŠ C.4.1. Učenik obrazlaže ulogu, utjecaj i važnost povijesnoga nasljeđa te prirodnih i društvenih različitosti domovine na razvoj nacionalnoga identiteta.	Objašnjava ulogu nacionalnih simbola/obilježja. Raspravlja o svojoj ulozi i povezanosti s domovinom prema događajima, interesima, vrijednostima. Istražuje prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost domovine koristeći se različitim izvorima. Objašnjava povezanost baštine s identitetom domovine te ulogu baštine za razvoj i očuvanje nacionalnoga identiteta. Objašnjava na primjerima načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine domovine.	Opisuje ulogu, utjecaj i važnost povijesnoga nasljeđa te prirodnih i društvenih različitosti domovine na razvoj nacionalnoga identiteta.	Povezuje ulogu, utjecaj i važnost povijesnoga nasljeđa te prirodnih i društvenih različitosti domovine na razvoj nacionalnoga identiteta. Istražuje prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost domovine koristeći se različitim izvorima.	Raspravlja o ulozi, utjecaju i važnosti povijesnoga nasljeđa te prirodnih i društvenih različitosti domovine na razvoj nacionalnoga identiteta. Istražuje prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost domovine koristeći se različitim izvorima.	Obrazlaže ulogu, utjecaj i važnost povijesnoga nasljeđa te prirodnih i društvenih različitosti domovine na razvoj nacionalnoga identiteta. Objašnjava povezanost baštine s identitetom domovine te ulogu baštine za razvoj i očuvanje nacionalnoga identiteta. Objašnjava na primjerima načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine domovine.
	<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Prepoznatljivost su domovine grb, zastava, himna, novac, tradicija, običaji, parkovi prirode i nacionalni parkovi, kulturno-povijesne znamenitosti, posebnosti parkova prirode, nacionalnih parkova (zaštićena područja) i kulturno-povijesnih znamenitosti. Učenici zaključuju o značenju i obilježavanju državnih praznika, blagdana, značajnih dana i događaja. Napomena: Valja voditi brigu o prostornoj i društvenoj različitosti domovine s obzirom na različitost nacija i razvoja nacionalnoga identiteta.</p> <p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Sudjelovanje u različitim projektima i posjeti kulturno-povijesnim znamenitostima, zaštićenim područjima, glavnom gradu RH s naglaskom na prostornu i društvenu različitost domovine.</p>				
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

PID OŠ C.4.2. Učenik zaključuje o utjecaju prava i dužnosti na pojelinca i zajednicu te o važnosti slobode za pojelinca i društvo.	Istražuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti, uzroke i posljedice postupaka. Raspravlja o važnosti jednakosti prava i slobode svakoga pojedinca uz poštivanje tuđih sloboda. Pokazuje solidarnost prema članovima zajednice. Raspravlja o pravima djece. Raspravlja o (ne)poštivanju ljudskih prava i prava djece. Uvažava različitosti i razvija osjećaj tolerancije. Predlaže načine rješavanja i sprečavanja nastanka problema. Odgovorno se ponaša prema zdravlju, okolišu i u primjeni IKT-a. Raspravlja o važnosti digitalnoga identiteta i utjecaja digitalnih tragova. Štiti svoje osobne podatke te poštuje tuđe vlasništvo i privatnost. Promišlja o prisutnosti demokratskih vrijednosti u zajednicama kojih je dio te promiče demokratske vrijednosti u svome okružju.	Navodi uzročnoposljedične veze nepoštivanja pravila i dužnosti te važnost slobode pojelinca i društva.	Opisuje uzročno-posljedične veze nepoštivanja pravila te važnost slobode pojelinca i društva	Objašnjava uzročnoposljedične veze nepoštivanja pravila i dužnosti te važnost slobode pojelinca i društva. Uvažava različitosti i razvija osjećaj tolerancije. Predlaže načine rješavanja i sprečavanja nastanka problema.	Zaključuje o uzročnoposljedičnim vezama nepoštivanja pravila i dužnosti te važnosti slobode pojelinca i društva. Promišlja o prisutnosti demokratskih vrijednosti u zajednicama kojih je dio te promiče demokratske vrijednosti u svome okružju. Raspravlja o važnosti digitalnoga identiteta i utjecaja digitalnih tragova.
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Uključuje se u radionice i projekte o pravima i dužnostima pojelinca i zajednice. Raspravlja o pravilima uporabe digitalnih sadržaja (dijeljenje, uporaba) prema primjenjenim oznakama i osvješćuje potrebu zaštite svoga intelektualnoga vlasništva. Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Igra različite uloge u simuliranome (izmišljenom) sukobu. Provodi anketu o pravima djece/ljudi u okolini.					
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

PID OŠ C.4.3. Učenik objašnjava povezanost prirodnoga i društvenoga okružja s gospodarstvom Republike Hrvatske.	<p>Opisuje povezanost prirodnoga i društvenoga okružja s gospodarskim djelatnostima u Republici Hrvatskoj. Objasnjava ulogu i utjecaj prirodnoga i društvenoga okružja na gospodarstvo Republike Hrvatske.</p> <p>Prepoznaže važnost različitih zanimanja i djelatnosti i njihov utjecaj na gospodarstvo Republike Hrvatske.</p> <p>Objašnjava važnost poduzetnosti i inovativnosti za razvoj zajednice (i pojedinca) i uključuje se u aktivnosti koje ih promiču.</p> <p>Objašnjava i navodi primjere važnosti i vrijednosti rada za razvoj pojedinca i zajednice.</p> <p>Predlaže načine poboljšanja kvalitete života u zajednici.</p>	<p>Uz pomoć povezuje prirodno i društveno okruženje s gospodarskim djelatnostima u Republici Hrvatskoj te uz pomoć prepoznaže važnost poduzetnosti i inovativnosti te opisuje i navodi primjere odnosa prema radu.</p>	<p>Povezuje prirodno i društveno okruženje s gospodarskim djelatnostima u Republici Hrvatskoj te prepoznaže važnost poduzetnosti i inovativnosti i vrijednosti rada.</p>	<p>Opisuje povezanost prirodnoga i društvenoga okruženja s gospodarstvom Republike Hrvatske te važnost poduzetnosti i inovativnosti kao i vrijednosti rada predlažući aktivnosti koje ih promiču.</p> <p>Objašnjava važnost poduzetnosti i inovativnosti za razvoj zajednice (i pojedinca) i uključuje se u aktivnosti koje ih promiču.</p> <p>Objašnjava i navodi primjere važnosti i vrijednosti rada za razvoj pojedinca i zajednice.</p>	
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:</p> <p>Napomena: Gospodarstvo Republike Hrvatske spoznaje se istraživačkim pristupom i povezivanjem s gospodarstvom i djelatnostima ljudi zavičaja kako bi se izbjeglo navođenje i/ili reproduciranje činjenica te se o njemu promišlja u cjelini na način da učenik različitim postupcima istražuje odgovore na pitanja: Na koji su način povezane djelatnosti ljudi s prirodnim i društvenim okružjem u različitim dijelovima Republike Hrvatske (na primjerima bliskim iskustvu učenika)? Po čemu se razlikuju pojedini dijelovi Hrvatske, a po čemu su slični u odnosu na naš zavičaj kad govorimo o gospodarstvu i djelatnostima ljudi? Zašto su pojedine djelatnosti karakteristične i razvijenije u nekim područjima Republike Hrvatske, npr. poljoprivreda, stočarstvo, ribarstvo i šumarstvo, industrija, energetika, brodogradnja, i zašto su neke djelatnosti neovisne o okružju, npr. građevinarstvo, proizvodno obrnštvo, trgovina, promet, ugostiteljstvo? O kojim se djelatnostima ljudi danas najviše razgovara? Koje su djelatnosti tražene, na koji se način ospozobljavamo za buduća zanimanja? Hoće li zanimanja ljudi biti jednaka u budućnosti kao i danas? Kako će ja jednoga dana doprinijeti gospodarstvu? Vidim li svoju ulogu u razvoju svoga mjesta/zavičaja? Učenik se uključuje u rad Vijeća učenika preko predstavnika razreda.</p> <p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:</p> <p>Istražiti i prema uvjetima uključiti se u male poduzetničke projekte (Startup) u razrednoj nastavi te sudjelovati u radu školske zadruge.</p>					

D. ENERGIJA - 4. RAZRED

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
PID OŠ D.4.1. Učenik opisuje prijenos, pretvorbu i povezanost energije u životnim ciklusima i ciklusima tvari u prirodi.	<p>Opisuje na primjeru načine prijenosa, pretvorbe i povezanost energije u procesima rasta i razvoja živoga bića, u hranidbenim odnosima i kruženju vode u prirodi.</p> <p>Opisuje načine primjene energije koju hranom unosimo u svoj organizam. Opisuje da se zelene biljke koriste Sunčevom energijom pri čemu proizvode hranu i kisik.</p> <p>Navodi primjere hranidbenih odnosa organizama iz neposrednoga okoliša. Opisuje utjecaj različitih načina primjene energije na okoliš (primjeri zagađenja okoliša).</p> <p>Prepoznaje povezanost energije s promjenama stanja tvari i procesima.</p> <p>Opisuje utjecaj energije na život i rad ljudi i društva te istražuje kako se nekad živjelo s obzirom na izvore energije i povezuje to s važnim izumima tijekom povijesti.</p>	Uz pomoć navodi primjer prijenosa, pretvorbe i povezanosti energije u životnim ciklusima i ciklusima tvari u prirodi.	Navodi primjer prijenosa, pretvorbe i povezanosti energije u životnim ciklusima i ciklusima tvari u prirodi.	Uz pomoć opisuje prijenos i pretvorbu energije te navodi primjer povezanosti energije u životnim ciklusima i ciklusima tvari u prirodi.	Opisuje prijenos i pretvorbu energije te navodi primjer povezanosti energije u životnim ciklusima i ciklusima tvari u prirodi.
	<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:</p> <p>Različiti primjeri načina prijenosa (toplina prelazi s jednoga tijela na drugo), pretvorbe (mjenja oblik) i povezanost energije u procesima rasta i razvoja živoga bića, u hranidbenim odnosima i kruženju vode u prirodi.</p> <p>Upotreba energije koju hranom unosimo u svoj organizam npr. za zagrijavanje tijela, učenje, tjelesne aktivnosti i sl. Primjeri su pohranjivanja energije: baterija, gomolj biljke, potkožno masno tkivo i sl. Prepoznaje i navodi povjesne primjere razvoja poznatih i bliskih izuma i njihovu važnost u razvoju tehnologije (npr. struja, telefon, žarulja...).</p> <p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda:</p> <p>Izrađuje strujni krug (primjer pretvorbe u svjetlosnu energiju). Izrađuje vjetrenjaču, brodić s jedrom i dr. (primjer pretvorbe energije vjetra u energiju gibanja). Mogu se koristiti računalne simulacije uz učiteljevu pomoć.</p>				

ISTRAŽIVAČKI PRISTUP - 4. RAZRED					
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
PID OŠ A.B.C.D.4.1. Učenik uz usmjeravanje objašnjava rezultate vlastitih istraživanja prirode, prirodnih i/ili društvenih pojava i/ili različitih izvora informacija.	<p>Promatra i opisuje. Postavlja pitanja. Postavlja pretpostavke o očekivanim rezultatima. Planira istraživanje (na koji način doći do odgovora). Provodi jednostavna istraživanja i prikuplja podatke. Mjeri i očitava. Prikazuje i analizira podatke. Zaključuje. Provjerava i uočava pogreške. Uočava novi problem. Slijedi etape istraživačkoga pristupa.</p>	<p>Uz pomoć postavlja pitanja povezana s opaženim promjenama, koristi se opremom, mjeri, bilježi rezultate te ih predstavlja.</p>	<p>Uz pomoć postavlja pitanja povezana s opaženim promjenama, koristi se opremom, mjeri, bilježi i opisuje rezultate te ih predstavlja.</p>	<p>Uz usmjeravanje postavlja pitanja povezana s opaženim promjenama, koristi se opremom, mjeri, bilježi, objašnjava i predstavlja rezultate istraživanja prirode, prirodnih ili društvenih pojava i/ili različitih izvora informacija.</p>	<p>Uz usmjeravanje oblikuje pitanja, koristi se opremom, mjeri, bilježi, objašnjava i uspoređuje svoje rezultate istraživanja s drugima i na osnovi toga procjenjuje vlastiti rad te predstavlja rezultate.</p>
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Ostvaruje se putem sadržaja svih ostalih koncepata.</p> <p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Učitelj samostalno odlučuje kada i na kojim će se primjerima ti ishodi ostvarivati u učenju i poučavanju. Tijekom učenja i poučavanja potrebno je što više primijeniti metode aktivnoga učenja u kojima učenik sudjeluje u promatranju i prikupljanju podataka te donošenju zaključaka (učenik istražuje, stvara i predstavlja). Učenik rezultate može prikazati crtežom, tablično, dijagramom ili ih ponekad samo opisati, a izvori podataka mogu biti i usmeni, npr. od roditelja ili drugih osoba. Istraživački pristup potrebno je integrirati u proces učenja i poučavanja svih koncepata na različite načine: od istraživanja u neposrednoj stvarnosti, izvođenja pokusa, promatranja, upotrebe simulacija do problemskih zadataka i drugih načina kako bi se poticalo aktivno, istraživačko i iskustveno učenje; IKT.</p>					

Primjer razrade odgojno-obrazovnih ishoda u izvedbenome kurikulumu

Prijedlog tematskog okvira s primjerom konceptualne povezanosti i razradom odgojno-obrazovnih ishoda u izvedbenome kurikulumu za četvrti razred prikazan je na Slici 2.

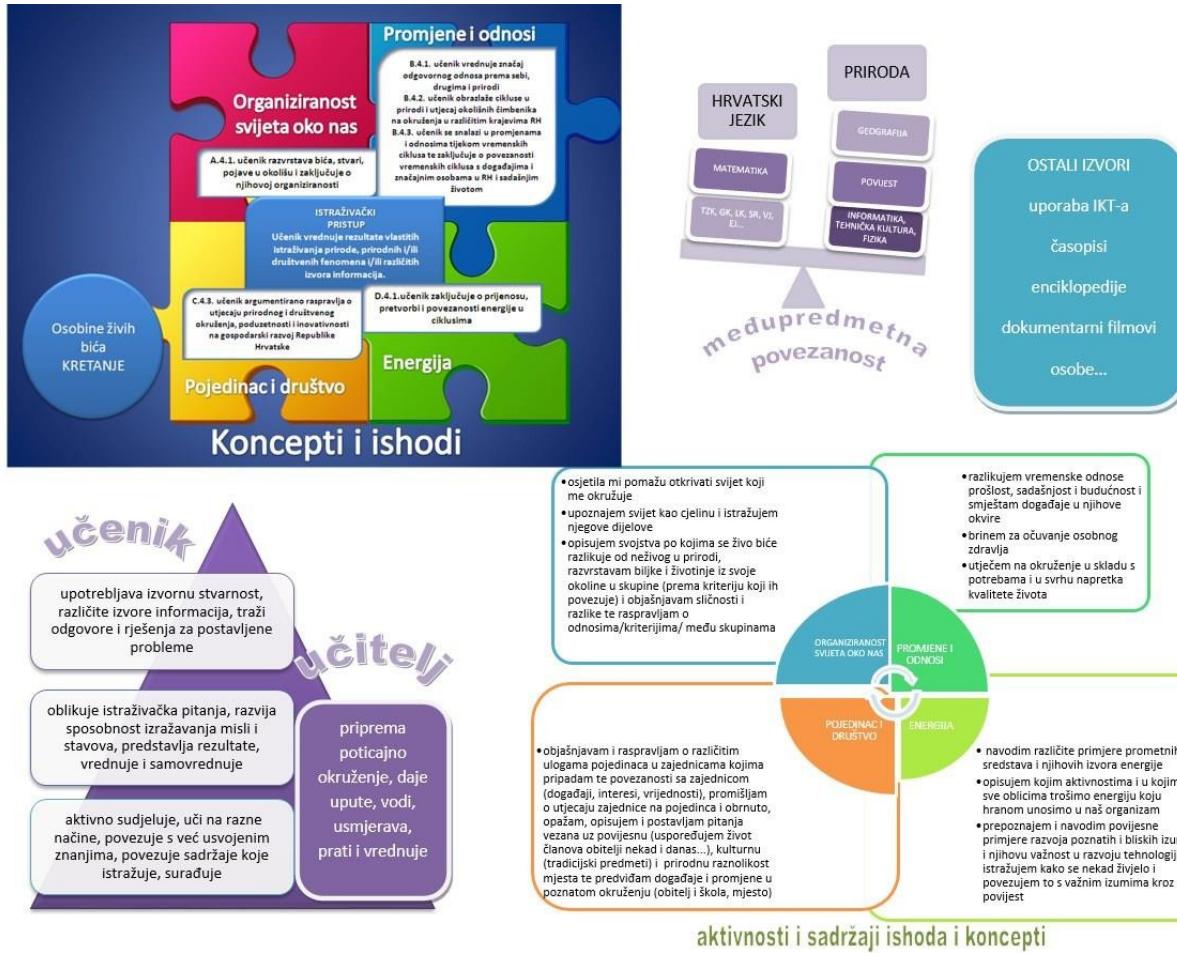

Prijedlog tematskog okvira

4. r. oko 7 sati (dva do tri tjedna)

Osobine živih bića - KRETANJE

Promatrajući svijet oko sebe u neposrednom okolišu opazit ćemo različita živa bića. Organizirat ćemo ih u skupine: biljke, životinje i ljudi te ćemo prikazati njihove sličnosti i razlike prema kriterijima koja ih čine živim bićima (prehrana, disanje, kretanje, rast i razvoj, razmnožavanje, prilagodba...). Zadržat ćemo se na KRETANJU živih bića i uočiti sličnosti i razlike. Problemstičkim pitanjima učenike ćemo potaknuti na razmišljanje o kretanju biljaka te kretanju čovjeka. Istražit ćemo što nas pokreće i povezati s energijom, njezinim izvorima, oblicima i pretvorbom. Tijekom tjedna zabilježit ćemo i grafički ćemo prikazati koliko se svaki učenik kreće dnevno te međusobno usporediti rezultate. Istražit ćemo prošlost analizirajući djetinjstvo svojih roditelja te procijeniti razliku provedenoga vremena u kretanju. Zaključit ćemo i objasniti važnost kretanja za svoje zdravlje te povezati ih s navikama svakodnevne tjelovježbe. Istražit ćemo kroz vrijeme na koji je način čovjek omogućio sebi brže i lakše kretanje te predvidjeti будуće mogućnosti kretanja. Promišljajući o utjecaju čovjeka na prirodu, moramo djelovati odgovorno (više se kretati, voziti se biciklom, javnim prijevozom, koristiti se obnovljivim izvorima energije).

Slika 2. Primjer konceptualne povezanosti i ostvarivosti odgojno-obrazovnih ishoda u 4. razredu

LIKOVNA KULTURA: 4. RAZRED

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 4. godini učenja organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

Zadane teme:

Slika, pokret, zvuk i riječ: učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).

Nevidljivi svijet: učenik istražuje mogućnosti likovnog i vizualnog prikazivanja nevizualnih pojava (npr. ljutnja; hladnoća; brzina itd.) te to povezuje sa sadržajima ostalih predmeta.

Umjetnost i zajednica: učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primjenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

Svijet oko mene, svijet za mene: učenik istražuje čovjekov odnos prema prirodi i izgrađenom okolišu te mogućnostima njegovog (pre)oblikovanja izražavajući se likovno ili vizualno.

Izborne teme:

Zajedno smo različiti: učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji, zajednici i kulturnom okruženju te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.

Baština i društveno okruženje: učenik istražuje posljedice različitih prirodnih i društvenih čimbenika na djela kulturne baštine i tradicijskog oblikovanja te odnos ljudi prema očuvanju baštine (istražuje načela oblikovanja i njihovu povezanost s načinom života).

A. STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ LK A.4.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.	Učenik u stvaralačkom procesu i izražavanju: -koristi likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) -koristi iskustvo usmjerenog opažanja -koristi doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama	Učenik uz učiteljevu pomoć odabire i služi se tehnikama za produkciju i variranje ideja koje izražavaju njegove misli, osjećaje i iskustva u likovnim materijalima i vizualnim medijima.	Učenik uz učiteljevo posredovanje odabire i služi se tehnikama za produkciju, variranje i improvizaciju ideja koje izražavaju njegove misli, osjećaje i iskustva u likovnim materijalima i vizualnim medijima.	Učenik primjenjuje usvojene tehnike za produkciju, variranje i improvizaciju ideja koje izražavaju njegove misli, osjećaje i iskustva u likovnim materijalima i vizualnim medijima.	Učenik samostalno i samoinicijativno odabire i primjenjuje usvojene tehnike za produkciju, variranje i improvizaciju ideja koje izražavaju njegove misli, osjećaje i iskustva u likovnim materijalima i vizualnim medijima. Učenik koristi iskustvo usmjereno opažanja i koristi doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama

	-koristi slobodne asocijacije te razlikuje doslovne (stereotipi i šablone) i udaljene slobodne asocijacije (originalna rješenja i ideje).				(stereotipi i šablone) i udaljene slobodne asocijacije (originalna rješenja i ideje).
--	---	--	--	--	---

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda.

Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju.

Obvezni likovni pojmovi:

Različiti načini grupiranja točaka i crta (rasteri, skupljeno i raspršeno).

Čistoća boje; valeri boja; simbolika i asocijativnost boja. Nijanse boje.

Različite vrste površina (umjetnička djela i okolina).

Različiti odnosi mase i prostora.

Kromatsko – akromatski kontrast.

Jedinstvo. Dominacija.

Kompozicija i rekompozicija na plohi i u prostoru.

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik upoznaje i druge likovne pojmove ako učitelj smatra da mu mogu pomoći u realizaciji ideje u određenome zadatku. Učenik se u stvaralačkom procesu potiče da samostalno odabire likovne elemente i načela kojima će se izraziti.

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ LK A.4.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotreboom različitih likovnih materijala i	Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka. Uočava i izražava osobitosti likovnih	Učenik uz učiteljevu pomoć uporabljuje likovne materijale i postupke kako bi izradio svoj likovni rad. Pri rukovanju likovnim materijalima pokazuje	Učenik uz učiteljevo posredovanje uporabljuje likovne materijale i postupke kako bi izradio svoj likovni rad varirajući postupke i mogućnosti. Pri rukovanju likovnim	Učenik uz učiteljevo posredovanje uporabljuje likovne materijale i postupke kako bi izradio svoj likovni rad varirajući postupke i mogućnosti. Pri rukovanju likovnim	Učenik samostalno i istraživački uporabljuje likovne materijale i postupke kako bi izradio svoj likovni rad istražujući i eksperimentirajući s

postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.	materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi. Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).	minimalnu vještinu, vizualnomotorička koordinacija povremeno je zadovoljavajuća, nizak stupanj preciznosti, vrlo ograničen raspon mogućnosti kontrole materijala, izvedba je nedosljedna i s minimumom detalja.	mogućnosti. Pri rukovanju likovnim materijalima vježbanjem pokazuje napredak, vizualno-motorička koordinacija popravlja se praksom, stupanj je preciznosti prosječan, kao i raspon mogućnosti kontrole materijala. Izvedba je rijetko dosljedna, broj detalja je malen.	materijalima pamti usvojene pokrete, pokazuje usklađenost pokreta i fleksibilnost šake. Koordinacija oka i ruke omogućuje preciznost, detaljnost i dosljednost izvedbe. Učenik demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).	postupcima i njihovim mogućnostima te istražujući osobni rukopis. Pri rukovanju likovnim materijalima pokazuje veliku vještinu, visok stupanj vizualnomotoričke koordinacije, veliku preciznost, širok raspon mogućnosti kontrole materijala (pritisak, nagib, spajanje, oblikovanje i sl.) te dosljednost i detaljnost izvedbe.
---	---	---	---	--	--

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš.

Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa.

Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijска folija, kaširani papir (papir mâché), žica.

Grafički: monotipija, kartonski tisak.

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učitelj potiče učenika na korištenje većeg broja tehnika i postupaka te na istraživanje njihovih mogućnosti. Vrednuje se učenikov osobni napredak pri korištenju određenih likovnih materijala i tehnika te razvoju finih motoričkih vještina.

Mogućnosti kontrole likovnih materijala uključuju pritisak, nagib, spajanje, i druge postupke.

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ LK A.4.3. Učenik u vlastitome radu koristi tehničke i izražajne	Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparat, pametni telefon) bilježi sadržaje iz okoline	Učenik uz učiteljevu pomoć primjenjuje osnovne izražajne mogućnosti	Učenik uz učiteljevo posredovanje primjenjuje osnovne izražajne mogućnosti	Učenik samostalno odabire i digitalnom foto	Učenik samostalno odabire i digitalnom foto kamerom bilježi

mogućnosti novo medijskih tehnologija.	koristeći znanje o likovnom jeziku i drugim likovnim pojmovima; zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.	likovnoga jezika, bilježi teme i likovne sadržaje iz vlastite okoline digitalnom foto kamerom.	likovnoga jezika bilježeći teme i likovne sadržaje iz vlastite okoline digitalnom foto kamerom.	kamerom bilježi teme i likovne sadržaje iz vlastite okoline služeći se izražajnim mogućnostima likovnoga jezika.	teme i likovne sadržaje iz vlastite okoline služeći se izražajnim mogućnostima likovnoga jezika u odmaku od uobičajenih rješenja. Učenik zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.
--	---	--	---	--	--

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Kadar; plan; kompozicija i neki od likovnih pojmoveva predviđenih ishodom A.4.1.

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se ostvara zajedno s ishodom A.4.1. te sa na taj način i vrednuje. Ostvara se u skladu s tehničkim mogućnostima škole i učenika. Učenici mogu raditi u paru ili skupini te se zajednički služiti dostupnom tehnologijom.

B. DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ LK B.4.1. Učenik analizira likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela.	Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).	Učenik uz učiteljevu pomoć detaljno opisuje suodnos tematskoga i likovnoga/vizualnoga sadržaja povezujući ga s vlastitim doživljajem.	Učenik uz učiteljevo posredovanje opisuje i iznosi promišljanja o suodnosu tematskoga i likovnoga/vizualnoga sadržaja povezujući ga s vlastitim doživljajem.	Učenik uz učiteljevo posredovanje opisuje i iznosi mišljenja o umjetničkome djelu kao cjelini povezujući vlastiti doživljaj s idejom, tematskim i likovnim/vizualnim sadržajem djela.	Učenik samostalno opisuje i iznosi promišljanja o umjetničkome djelu kao cjelini povezujući vlastiti doživljaj s idejom, tematskim i likovnim/vizualnim sadržajem djela. Učenik izražava osobni stav, opisuje tematski sadržaj djela

					(motiv, teme, asocijacije).
<p>Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip. Tijekom treće i četvrte godine učenja u neposrednome susretu, u stvarnome prostoru, učenik upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnome prostoru, elementi grada i sela, lokaliteta ili pojedinačnih arhitektonskih objekata.</p> <p>Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda Učenik može upoznavati i istraživati umjetnička djela kroz stvaralačke zadatke i/ili kroz usmeno opisivanje na početku, tijekom i na kraju stvaralačkog procesa.</p> <p>Preporučeni oblici rada:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izvanučionička nastava – projektna nastava/ projektni zadaci (organizirani u vanjskom prostoru škole ili mesta u kojem se škola nalazi) – organiziranje različitih vrsta nastavnih aktivnosti u prostoru muzeja/galerije. 					

ODGOJNO-ISHOD	OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
			ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

OŠ LK B.4.2.	<p>Učenik opisuje i uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje vlastiti doživljaj stvaranja.</p>	<p>Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne rade prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza tema i motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje i opisuje kako je zadani likovni/vizualni problem moguće rješiti na više (jednakovrijednih) načina. Učenik prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.</p>	<p>Učenik uz učiteljevu pomoć opisuje postupke tijekom stvaralačkoga procesa, prepoznaje razlog prolaska kroz isti proces prilikom svakoga stvaranja, opisuje i promišlja o svojem likovnom/vizualnom radu i radovima drugih učenika te prepoznaje uporabu likovnih pojmoveva, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje.</p>	<p>Učenik uz učiteljevu podršku opisuje vlastite postupke tijekom stvaralačkoga procesa, prepoznaje razlog prolaska kroz isti proces prilikom svakoga stvaranja, opisuje i uspoređuje svoj likovni/vizualni rad s radovima drugih učenika, prepoznaje i uspoređuje uporabu likovnih pojmoveva, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje te prepoznaje različite mogućnosti rješavanja istoga likovnog/vizualnog problema.</p>	<p>Učenik samostalno opisuje postupke tijekom stvaralačkoga procesa, prepoznaje razlog prolaska kroz isti proces prilikom svakoga stvaranja, opisuje i uspoređuje svoj likovni/vizualni rad s radovima drugih učenika, procjenjuje uspješnost i maštovitost uporabe likovnih pojmoveva, likovnih materijala, prikaza motiva i izražene ideje, prepoznaje različite mogućnosti rješavanja istoga likovnog/vizualnog problema te prepoznaje likovne i vizualne pojave u svojoj okolini.</p>
---------------------	---	---	--	---	---

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Sadržaji ishoda OŠ LK B.4.2. istovjetni su sadržajima ishoda OŠ LK A.4.1.

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Aktivnosti usmenog opisivanja mogu se događati tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.

Učenika se potiče da prepoznaje razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu: u rasponu od zadovoljstva zbog sudjelovanja preko trenutačnog zadovoljstva aktivnošću do potpunog uživljavanja u aktivnost.

C. UMJETNOST U KONTEKSTU

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ LK C.4.1. Učenik objašnjava i u likovnom i vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima i namjenama koje se u njoj odvijaju.	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – uspoređuje na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama – uspoređuje različite odnose slike i teksta te načine na koji taj odnos oblikuje poruku – u vlastitom radu koristi različite odnose slike i teksta u cilju postizanja jasnoće poruke i preglednosti sadržaja.	Učenik uz učiteljevo posredovanje rekonstruira i uspoređuje prostorne cjeline te interpretira neke aspekte odnosa prostorne organizacije, prirodnoga okružja i čovjekovih potreba, uspoređuje različite odnose slike i teksta u medijima vizualnih komunikacija te ih prema zadanoj strukturi uporabljuje u vlastitome radu djelomično ostvarujući jasnoću poruke i preglednost sadržaja.	Učenik uz učiteljevo posredovanje rekonstruira i uspoređuje prostorne cjeline te interpretira različite odnose slike i teksta prostorne organizacije, prirodnoga okružja i čovjekovih potreba, uspoređuje različite odnose slike i teksta, objašnjava njihovu ulogu u interpretaciji određenih sadržaja i oblikovanju poruke u medijima vizualnih komunikacija te ih uporabljuje u vlastitome radu djelomično ostvarujući jasnoću poruke i preglednost sadržaja.	Učenik samostalno rekonstruira i uspoređuje prostorne cjeline te interpretira različite aspekte odnosa prostorne organizacije, prirodnoga okružja i čovjekovih potreba, uspoređuje različite odnose slike i teksta, objašnjava njihovu ulogu u interpretaciji određenih sadržaja i oblikovanju poruke u medijima vizualnih komunikacija te ih inventivno uporabljuje u vlastitome radu ostvarujući jasnoću poruke i preglednost sadržaja.	Učenik samostalno i precizno rekonstruira i uspoređuje specifične aspekte odnosa prostorne organizacije, prirodnoga okružja i čovjekovih potreba, uspoređuje različite odnose slike i teksta, objašnjava njihovu ulogu u interpretaciji određenih sadržaja i oblikovanju poruke u medijima vizualnih komunikacija te ih inventivno uporabljuje u vlastitome radu ostvarujući jasnoću poruke i preglednost sadržaja.

Sadržaji preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Plan, tlocrt, maketa.

Odnos slike i teksta: reklame, časopisi, knjige, strip.

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Ishod se ostvara zajedno s ishodom OŠ LK A.4.1. te sa na taj način i vrednuje.

Učenik istražuje primjere arhitekture i urbanizma te ih uspoređuje s njemu dostupnim primjerima i iskustvima iz svakodnevnog života.

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ LK C.4.2. Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.	Učenik opisuje i uspoređuje umjetnička djela povezujući ih sa znanjima stečenim na drugim nastavnim predmetima te iskustvima iz svakodnevnog života (uzimajući u obzir različite društvene čimbenike). Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine različitih krajeva i kultura te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).	Učenik uz učiteljevu podršku uočava poveznice između umjetničkoga djela i djela lokalne kulturne baštine i društvenoga konteksta.	Učenik uz učiteljevu podršku opisuje društveni kontekst umjetničkoga djela i djela lokalne kulturne baštine.	Učenik uz učiteljevu podršku raspravlja o društvenome kontekstu umjetničkoga djela i djela lokalne kulturne baštine s obzirom na različite argumente.	Učenik samostalno raspravlja o društvenome kontekstu umjetničkoga djela i djela lokalne kulturne baštine s obzirom na različite argumente. Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine različitih krajeva i kultura te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik navodi i opisuje konkretnе primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno umjetničkih događanja, institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti koje je posjetio i /ili upoznao (učitelj odabire od preporučenih sadržaja one koji su dostupni učenicima: muzej, galerija, izložba, radionica, kazalište).

TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA 4. RAZRED

Predmetno područje A: Kineziološka teorijska i motorička znanja					
ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ TZK A.4.1. Oponaša osnovne strukture gibanja raznovrsnih grupacija sportova.	Primjenjuje osnovne strukture gibanja raznovrsnih grupacija sportova.	Uz učiteljevo praćenje sudjeluje u motoričkim igrama uz manja odstupanja pri izvedbi elemenata tehnikе.	Na učiteljev poticaj uključuje se u sve motoričke igre uz manja odstupanja pri izvedbi elemenata tehnikе.	Samoinicijativno se uključuje u motoričke igre s manjim odstupanjima u izvedbi elemenata tehnikе koje uz učiteljevu pomoć objašnjava.	Uz učiteljevu pomoć opisuje timskе i pojedinačne motoričke aktivnosti te se samoinicijativno u njima uključuje, pri čemu pravilno primjenjuje osnovne elemente tehnikе.
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: osnovne strukture gibanja koje odgovaraju raznovrsnim grupacijama sportova (temeljni sportovi, sportske igre, konvencionalno-estetski, borilački sportovi...).					
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: aktivnosti usmjeriti na osnovne strukture gibanja koje odgovaraju raznovrsnim grupacijama sportova u skladu s uvjetima i formalnim kompetencijama učitelja.					
ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ TZK A.4.2. Prepoznaće i izvodi ritmičke i plesne strukture u jednostavnim koreografijama.	Izvodi ritmičke i plesne strukture u jednostavnim koreografijama. Sudjeluje u osmišljavanju jednostavne koreografije.	Prepoznaće nekoliko plesova iz zavičajnog područja i izvodi ih oponašajući ostale plesače.	Imenuje nekoliko plesova iz zavičajnog područja i izvodi elemente plesa na temelju dobivenih uputa.	Skladno izvodi plesove s jednostavnim koreografskim strukturama.	Sukladno izvodi plesove i sudjeluje u osmišljavanju nove jednostavne koreografije. Izvodi ritmičke i plesne strukture u jednostavnim koreografijama.
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: raznovrsne ritmičke strukture, dječji folklorni plesovi, suvremeni plesovi.					
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Aktivnosti usmjeriti na usvajanje i usavršavanje osnovne ritmičkih i plesnih struktura.					
Predmetno područje B: Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti					
ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINE USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ TZK B.4.1. Sudjeluje u provjeravanju morfoloških obilježja, motoričkih i funkcionalnih sposobnosti te obilježja pravilnoga tjelesnog držanja.	Prepoznaće morfološke značajke, motoričke i funkcionalne sposobnosti i obilježja pravilnoga tjelesnog držanja.	Na učiteljev poticaj usavršava osnovno znanje o provedbi provjeravanja.	Usavršava osnovno znanje o provedbi provjeravanja.	Usavršava znanje o provedbi provjeravanja na višoj razini.	Usavršava znanje o provedbi provjeravanja na višoj razini. Prepoznaće morfološke značajke, motoričke i funkcionalne sposobnosti i obilježja pravilnoga tjelesnog držanja

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: provjeravanje morfoloških obilježja, motoričkih i funkcionalnih sposobnosti te obilježja pravilnoga tjelesnog držanja.					
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: aktivnosti usmjeriti na praćenje morfoloških obilježja, motoričkih i funkcionalnih sposobnosti te obilježja pravilnoga tjelesnog držanja.					
ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ TZK B.4.2. Izvodi primjerene vježbe za razvoj motoričkih i funkcionalnih sposobnosti.	Izvodi primjerene vježbe za razvoj motoričkih i funkcionalnih sposobnosti, vježbe pokretljivosti zglobova i stabilnosti trupa.	Uz učiteljevu pomoć prepoznaće vježbe za motoričke i funkcionalne sposobnosti te ih izvodi oponašajući.	Prepoznaće vježbe za motoričke i funkcionalne sposobnosti te ih izvodi na temelju uputa.	Uz učiteljevu pomoć opisuje i izvodi temeljne vježbe za razvoj motoričkih i funkcionalnih sposobnosti.	Izvodi vježbe za razvoj motoričkih i funkcionalnih sposobnosti.
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Jednostavne motoričke vježbe koje utječu na motoričke i funkcionalne sposobnosti.					
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Vježbe izabrati prema utjecaju na morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti.					
Predmetno područje C: Motorička postignuća					
ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ TZK C.4.1. Prati osobna motorička postignuća i njihovo unaprjeđenje.	Prati i uspoređuje osobna postignuća.	Na učiteljev poticaj i pomoć djelomično prati osobna motorička postignuća i njihovo unaprjeđenje.	Djelomično prati osobna motorička postignuća.	Prati osobna motorička postignuća.	Prati i uspoređuje osobna motorička postignuća na visokoj razini.
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda. Motorički zadaci s ciljem praćenja motoričkih postignuća.					
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: usvajanje što pravilnijeg izvođenja zadanog motoričkog zadatka u skladu s razvojnim obilježjima učenika.					
Predmetno područje D: Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja					
ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ TZK A. D 4.1. Izvodi naprednije kineziološke motoričke aktivnosti na otvorenom.	Sudjeluje u tjelesnim aktivnostima na otvorenom ovisno o posebnostima zavičaja.	Izvodi odabранe motoričke aktivnosti na otvorenom na poticaj i uz učiteljevo praćenje.	Uz učiteljevu pomoć prepoznaće mogućnosti motoričkih aktivnosti na otvorenom te na poticaj izvodi samo poznate motoričke aktivnosti.	Uz učiteljevu podršku predlaže i izvodi nove, naprednije motoričke aktivnosti na otvorenom.	Izvodi naprednije motoričke aktivnosti na otvorenom, pokazuje odgovornost za vlastito zdravlje te zagovara tjelesno vježbanje na otvorenom.

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Tjelesne aktivnosti na otvorenom u skladu s uvjetima i formalnim kompetencijama učitelja.					
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Usmjeriti se na kineziološku aktivnost na otvorenom s naglaskom na podizanje ekološke svijesti učenika.					
ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ TZK D.4.2. Izvodi vježbe za aktivaciju sustava za kretanje.	Koristi se vježbama za aktivaciju sustava za kretanje (vježbe aktivacije trupa, uspostave pravilnog obrasca disanja te aktivacije mišića gornjih i donjih udova).	Uz učiteljevo praćenje prepoznaje i izvodi vježbe za poboljšanje sustava za kretanje.	Uz učiteljevu pomoć opisuje i izvodi vježbe za poboljšanje sustava za kretanje.	Uz učiteljevu pomoć pokazuje i objašnjava vježbe za poboljšanje sustava za kretanje.	Uz učiteljevu podršku samoinicijativno se koristi vježbama za poboljšanje sustava za kretanje umjesto neke druge aktivnosti. Koristi se vježbama za aktivaciju sustava za kretanje (vježbe aktivacije trupa, uspostave pravilnog obrasca disanja te aktivacije mišića gornjih i donjih udova).

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: kineziterapijske vježbe za aktivaciju sustava za kretanje (vježbe aktivacije trupa, pravilnog obrasca disanja, zatim mišića gornjih i donjih udova).

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Vježbe birati u skladu s razvojnim obilježjima učenika.

ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
OŠ TZK D.4.3. Priprema i skrbi o sportskom vježbalištu.	Sudjeluje u akcijama uređenja sportskog vježbališta.	Na učiteljev poticaj prepoznaje potrebu brige o vježbalištu i okolišu te sudjeluje u akcijama usmjerenim na održavanje vježbališta i okoliša.	Opisuje važnost čuvanja školskog okoliša i vježbališta te pokazuje odgovornost za održavanje njihove čistoće.	Uz učiteljevu pomoć objašnjava ulogu koju zdrav okoliš i sigurno vježbalište imaju za dobrobit pojedinca te dobrovoljno sudjeluje u akcijama uređenja.	Aktivno sudjeluje i surađuje u očuvanju vježbališta i okoliša te predlaže mjere.

Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: uređenje i održavanje otvorenih i zatvorenih sportskih vježbališta.

Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Organizirati uređenje vježbališta.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	ZADOVOLJAVAĆUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
--------------------------	----------------	-----------------	-------	------------	---------

OŠ TZK D.4.4. Primjenjuje pravila raznovrsnih sportova.	Surađuje tijekom igre i primjenjuje pravila iz raznovrsnih grupacija sportova.	Surađuje u igri i primjenjuje pravila iz različitih grupacija sportova uz česta odstupanja.	Surađuje u igri i primjenjuje pravila iz različitih grupacija sportova uz manja odstupanja.	Objašnjava i primjenjuje načine nenasilnog sukoba nastalih u motoričkoj igri različitih grupacija sportova. Surađuje u timu poštujući pravila.	Nenasilno rješava sukobe u motoričkoj igri različitih grupacija sportova, slijedi pravila, aktivno sluša i surađuje u timu te potiče druge učenike na suradnju. Surađuje tijekom igre i primjenjuje pravila iz raznovrsnih grupacija sportova.
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: suradnja u skupini (fair play, čuvanje i pomaganje, socijalna inkluzija, verbalna i neverbalna komunikacija, nenasilno rješavanje sukoba, pregovaranje, posredovanje...).					
Preporuke za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda: Odgojno-obrazovni ishod usmjeren je na razvoj socijalno-emocionalnih kompetencija učenika.					